
**INFORMACJA
O STRUKTURZE BEZROBOCIA
I
AKTYWNYCH FORMACH PRZECIWDZIAŁANIA
BEZROBOCIU W 2003 ROKU.**

Opracowanie:
*Powiatowy Urząd Pracy Nr 1 w Łodzi
93 - 121 Łódź, ul. Milionowa 91*

Luty` 2004

SPIS TREŚCI.

RYNEK PRACY.

1.1.	Poziom i dynamika bezrobocia	3
1.2.	Bezrobotni z prawem / bez prawa do zasiłku	5
1.3.	Struktura bezrobocia	5
1.4.	Struktura bezrobocia wg działów gospodarki	8
1.5.	Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy	9

2.	ABSOLWENCI.	9
----	-------------	---

3.	BEZROBOTNI W WIEKU 18 – 24 LATA.	15
----	----------------------------------	----

	OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE.	16
--	------------------------	----

AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH.

5.1.	Oferty pracy	23
5.2.	Poradnictwo zawodowe.	27
5.3.	Programy rynku pracy.	33

6.	REALIZACJA AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU.	39
----	--	----

ZAŁĄCZNIKI.

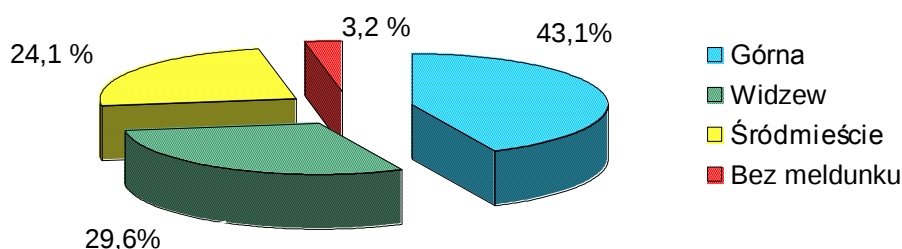
- informacja o zgłoszonych i realizowanych zwolnieniach z przyczyn dotyczących zakładu pracy w poszczególnych miesiącach 2003 roku,
- zasiłki i świadczenia przedemerytalne wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku.

1. RYNEK PRACY.

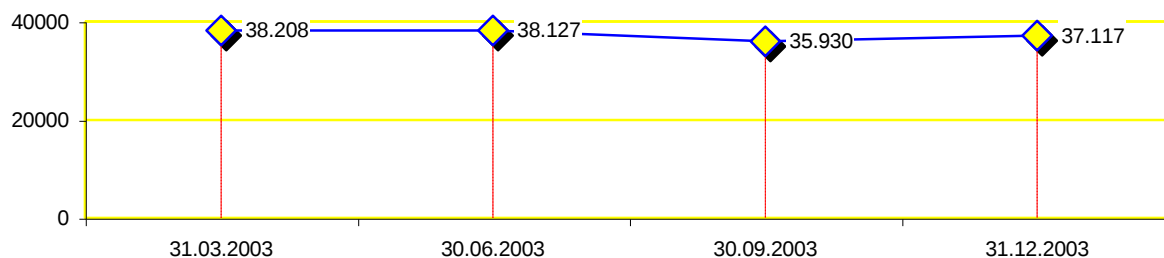
1.1 Poziom i dynamika bezrobocia.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy Nr 1 w Łodzi, ul. Milionowa 91, zarejestrowanych było **37.117 osób bezrobotnych**, w tym w podziale na dzielnice:

Dzielnica	Liczba osób	% udział w stosunku do ogółu
- Górna	16.008	43,1
- Widzew	11.001	29,6
- Śródmieście	8.938	24,1
oraz		
- bez miejsca zameldowania	1.170	3,2

Poziom bezrobocia w 2003 roku.

Poziom bezrobocia.

Wyszczególnienie	% wzrost / spadek w stosunku do 31.12 2002 r	Liczba zarej. osób bezrobotnych wg stanu na dzień 31.12.2003	w tym:		z ogółu kobiety
			z prawem do zasiłku	bez prawa do zasiłku	
- liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	+ 0,25	37.117	7.010	30.107	18.232
w tym:					
- absolwenci	X	1.304	X	1.304	769
- bezrobotni 18 – 24 lata	- 24,6	5.143	X	X	2.484
- liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych	+ 28,9	2.235	279	1.956	1.088

Dynamika bezrobocia.

	„ napływ ”	„ odpływ ”	w tym z powodu podjęcia pracy	% udział podjęć pracy w stosunku do „ odpływu ”	stan na koniec okresu	% spadek / wzrost w stosunku do 31.12. 2002 r
31.12.2002 r	X	X	X	X	37.024	X
rok 2003						
- styczeń	3.094	2.188	1.135	51,9	37.930	+ 2,4
- luty	2.452	1.781	1.012	57,0	38.601	+ 4,3
- marzec	1.905	2.298	1.198	52,1	38.208	+ 3,2
Razem:	7.451	6.267	3.345	53,4	X	X
- kwiecień	1.883	1.866	1.323	70,1	38.225	+ 3,3
- maj	1.782	1.966	1.483	75,5	38.041	+ 2,8
- czerwiec	1.890	1.804	1.375	76,2	38.127	+ 3,0
Razem:	5.555	5.636	4.181	74,1	X	X
- lipiec	2.891	2.594	1.245	48,0	38.424	+ 3,9
- sierpień	2.284	3.217	1.117	34,7	37.491	+ 1,3
- wrzesień	2.949	4.510	1.583	35,1	35.930	- 3,0
Razem:	8.124	10.321	3.945	38,2	X	X
- październik	2.952	3.104	1.576	50,8	35.778	- 3,4
- listopad	3.317	2.608	1.225	47,0	36.487	- 1,4
- grudzień	3.558	2.928	1.102	37,7	37.117	+ 0,3
Razem:	9.827	8.640	3.903	45,2	X	X
Ogółem:	30.957	30.864	15.374	49,8	X	X

Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na koniec 2003 roku **wzrosła o 0,25 %** w stosunku do 31.12.2002 roku. W 2003 roku **powracający** do rejestracji **po raz kolejny** stanowili grupę **58,3 %** w stosunku do napływu ogółem.

W 2003 roku **wyrejestrowano** ogółem **30.864 osoby**, liczba osób, która podjęła pracę (15.374) stanowiła **49,8 % odpływu**, w tym:

Podjęcia pracy, w ramach:	Liczba os. objęta zatr. w okresie I – XII 2003 roku	% udział w stosunku do zatrudnienia ogółem
- prac interwencyjnych	697	4,5
- robót publicznych	485	3,2
- miejsc absolwenckie	149	1,0
- programów specjalnych	294	1,9
- prac refundowanych dla os. niepełnosprawnych	492	3,2
- pożyczek na uruchomienie dz. gosp. i dmp	66	0,4
- pracy stałej za pośrednictwem PUP	3.522	22,9
- pracy stałej bez pośrednictwa PUP	9.669	62,9
Ogółem:	15.374	X
oraz		
- staży absolwenckich *	1.497	X

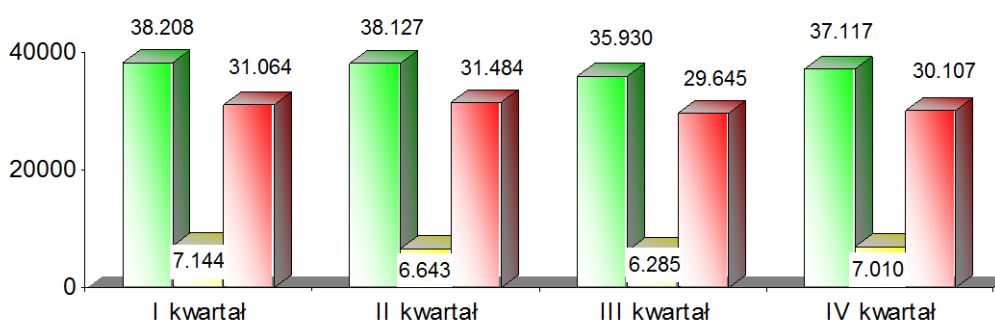
* wg statystyki osoby objęte stażami absolwenckimi są osobami wyrejestrowanymi lecz nie ujętymi w podjęciach pracy.

Za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy Nr 1 w Łodzi, znalazło **zatrudnienie 42,7%** osób (7.202), w stosunku do podjęć pracy ogółem wraz ze stażami.

1.2. Bezrobotni z prawem / bez prawa do zasiłku.

Do najbardziej charakterystycznych cech bezrobocia należy m.in. stały wysoko utrzymujący się procent osób bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku.

Zarejestrowani	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
według stanu na dzień 31.12.2003 r.	37.117	18.232	18.885
w tym:			
- osoby z prawem do zasiłku	7.010	3.407	3.603
- osoby bez prawa do zasiłku	30.107	14.825	15.282
z tego:			
- dotychczas nie pracujący	5.031	2.788	2.243

■ Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych ■ osoby z prawem do zasiłku ■ osoby bez prawa do zasiłku

Udział zarejestrowanych osób **bez prawa do zasiłku** w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych **wynosił 81,1 % i był wyższy o 1,3 %** w stosunku do stanu na dzień 31.12.2002 roku.

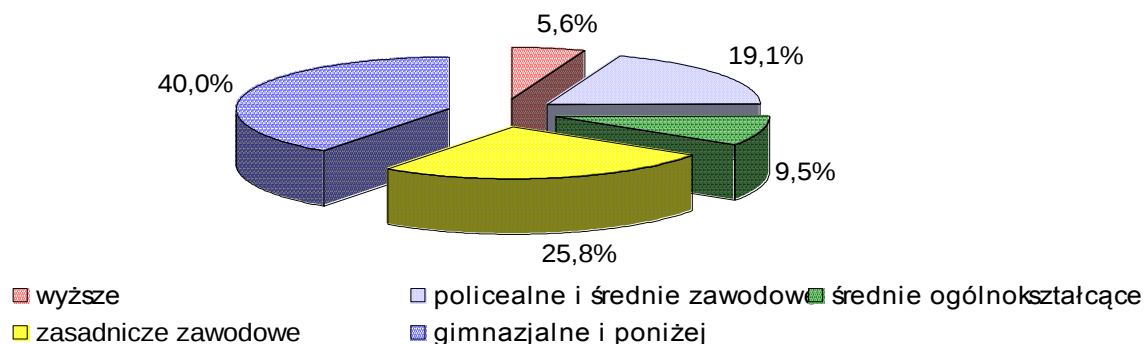
Liczba osób **z prawem do zasiłku** w stosunku do populacji osób bezrobotnych kształtowała się na poziomie **18,9 %**, poziom bezrobocia wśród osób zarejestrowanych z prawem do zasiłku wg stanu na dzień 31.12.2003 r. był **niższy o 3,9 %** w stosunku do osób z prawem do zasiłku wg stanu na dzień 31.12.2002 r.

1.3. Struktura bezrobocia.

W ogólnej populacji zarejestrowanych osób bezrobotnych przeważały osoby, które swoją edukację kończyły najczęściej na poziomie szkoły gimnazjalnej i poniżej (39,9 % w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych).

Osoby o tak niskim poziomie wykształcenia wykazują niewielką aktywność w zakresie podnoszenia kwalifikacji i dążeniu do poszukiwania pracy. Jednocześnie ze względu na brak ofert pracy na stanowiska robotnicze, stanowią oni największy problem w zwalczaniu bezrobocia.

Wg wykształcenia	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	% udział w stosunku do ogółu	% wzrost / spadek w stosunku do 31.12.2002 r.
- wyższe	2.098	5,6	- 2,0
- policealne i średnie zawodowe	7.100	19,1	- 2,2
- średnie ogólnokształcące	3.504	9,5	+ 1,4
- zasadnicze zawodowe	9.587	25,8	+ 1,4
- gimnazjalne i poniżej	14.828	40,0	+ 0,8

Przedziały wiekowe oraz poziom wykształcenia największych grup zawodowych
 (wg zawodu wykonywanego)

Pracownicy administracyjno - biurowi	przedział wiekowy				
	20 – 29 lat	30 – 39 lat	40 – 49 lat	50 – 60 lat	Ogółem
Razem:	207	1.245	538	408	2.398
w tym z wykształceniem					
wyższym	30	22	29	38	119
średnim i pomaturalnym	113	121	208	169	611
średnim zawodowym	59	1.094	285	191	1.629
zasadniczym	4	4	8	5	21
gimnazjalne i poniżej	1	4	8	5	18

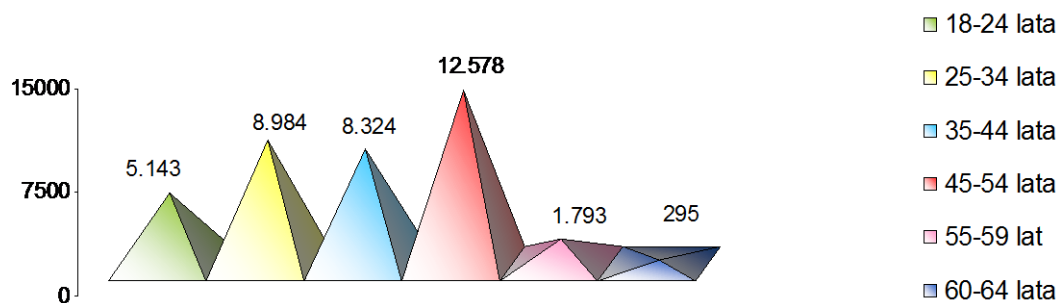
Szwaczki	przedział wiekowy				
	20 – 29 lat	30 – 39 lat	40 – 49 lat	50 – 60 lat	Ogółem
Razem:	242	494	563	213	1.512
w tym z wykształceniem					
wyższym	0	0	0	0	0
średnim i pomaturalnym	9	23	23	13	68
średnim zawodowym	23	49	87	21	180
zasadniczym	139	280	263	87	769
gimnazjalne i poniżej	71	142	190	92	495

Sprzedawcy	przedział wiekowy				
	20 – 29 lat	30 – 39 lat	40 – 49 lat	50 – 60 lat	Ogółem
Razem:	725	654	510	562	2.451
w tym z wykształceniem					
wyższym	5	4	3	6	18
średnim i pomaturalnym	122	113	95	53	383
średnim zawodowym	141	119	170	81	511
zasadniczym	336	313	118	337	1.104
gimnazjalne i poniżej	121	105	124	85	435

Ekonomiści	przedział wiekowy				
	20 – 29 lat	30 – 39 lat	40 – 49 lat	50 – 60 lat	Ogółem
Razem:	299	125	188	131	743
w tym z wykształceniem					
wyższym	120	54	35	40	249
średnim i pomaturalnym	45	16	25	18	104
średnim zawodowym	134	55	128	73	390
zasadniczym	0	0	0	0	0
gimnazjalne i poniżej	0	0	0	0	0

Biorąc pod uwagę strukturę bezrobocia wg wieku zaobserwować można pewne stałe tendencje od początku zaistnienia tego zjawiska. Najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych stanowiły osoby powyżej 45 roku życia (39,5 % w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych). Jednocześnie w tej grupie wiekowej najliczniej występowały osoby bezrobotne poszukujące pracy powyżej 12 miesięcy.

Wg wieku (największe grupy)	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	% udział w stosunku do ogółu	% wzrost / spadek w stosunku do 31.12.2002 r.
25 – 34 lata	8.984	24,2	+ 2,2
35 – 44 lata	8.324	22,4	- 4,0
45 – 54 lata	12.578	33,9	+ 15,2

Największe grupy w strukturze bezrobocia wg stażu pracy były w przedziałach:

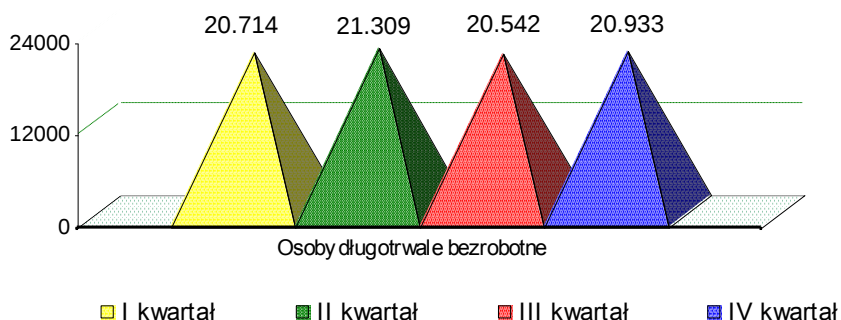
Wg stażu pracy (największe grupy)	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	% udział w stosunku do ogółu	% wzrost / spadek w stosunku do 31.12.2002 r
staż do 1 roku	7.747	20,9	- 2,9
staż 20 - 30 lat	6.944	18,7	+ 1,4
oraz			
bez stażu	5.031	13,5	- 7,8

W ogólnej populacji osób bezrobotnych zauważamy sukcesywny wzrost liczby osób oczekujących na pracę powyżej 12 miesięcy. Stanowią one największą grupę wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych. Osoby bezrobotne oczekujące na pracę **powyżej 12 miesięcy** stanowiły grupę **56,4 %** w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób.

O zagrożeniu długotrwałym bezrobociem decydują różnorodne uwarunkowania m.in.: wiek, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe.

Wg czasu pozostawania bez pracy	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	% udział w stosunku do ogółu	% wzrost / spadek w stosunku do 31.12.2002 r
do 1 miesiąca	1.992	5,4	+ 4,7
od 1 do 12 miesięcy	14.192	38,2	- 6,9
powyżej 12 miesięcy	20.933	56,4	+ 5,3

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia osób długotrwale bezrobotnych, **43,9 %** posiadało **wykształcenie gimnazjalne i poniżej** a **25,1 %** **wykształcenie wyższe**.

1.4 Struktura bezrobocia wg działu gospodarki.

Ostatnie miejsce pracy osób bezrobotnych wg Polskiej Klasyfikacji Działalności:

20,7 % - w stosunku do zarejestrowanych osób bezrobotnych poprzednio pracujących, pracowało przed rejestracją w sektorze publicznym.

65,3 % - w stosunku do zarejestrowanych osób, poprzednio pracujących w sektorze prywatnym.

Głównymi źródłami dopływu osób bezrobotnych były następujące branże:

- przetwórstwo przemysłowe - **21,4 %**,
(w tym z sektora prywatnego **15,8 %**)
- handel - **18,6 %**
(w tym z sektora prywatnego **15,9 %**)
- pozostała działalność usługowa - **23,2 %**
(w tym **19,2 %** z sektora prywatnego)

W sumie z tych trzech działów gospodarki pochodziło łącznie **63,1 %** zarejestrowanych osób bezrobotnych (w stosunku do osób poprzednio pracujących), w tym z sektora prywatnego **50,9 %**.

1.5 Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

W okresie od 1 stycznia 2003 roku do 31 grudnia 2003 roku **zgłoszono 2.986 osób** do zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Faktycznie wypowiedzenia **wręczono 2.302 pracownikom w 50 zakładach pracy.**

Zakłady, które wręczyły największą liczbę wypowiedzeń to:

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym wręczono wypowiedzenia
UNIONTEX S.A. Łódź, ul. Tymienieckiego 3	706
Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Pierwsza ” w upadłości Łódź, ul. Pabianicka 152 / 154	291
Fabryka Kotłów i Radiatorów „FAKORA ” Syndyk Masy Upadłościowej Przedsiębiorstwo państwowe Łódź, ul. Warneńczyka 18	158
Przedsiębiorstwo Budowy Elektrowni i Przemysłu „PEBEX ” Spółka Akcyjna ul. Pabianicka 184/186	88
Bank Przemysłowy Spółka Akcyjna ul. Tymienieckiego 5	34
Kopalnie Surowców Mineralnych „KOSMIN ” Spółka z o. o. ul. Pryncypalna 129/141	61
MPK – Łódź Spółka z o.o Łódź, ul. Tramwajowa 6	191 (na świadczenie przedemerytalne)

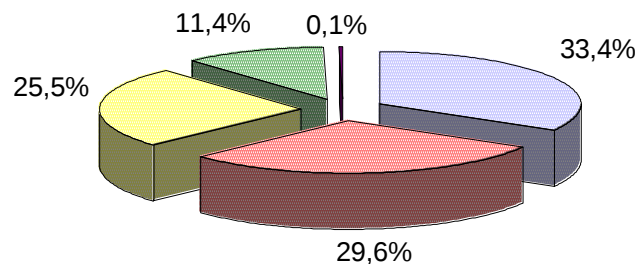
2. ABSOLWENCI.

Wśród młodzieży istotną grupę stanowią absolwenci, którzy pierwszy raz wkroczyli na rynek pracy.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku posiadaliśmy w rejestrach osób bezrobotnych **1.304 absolwentów. Udział** zarejestrowanych absolwentów w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych **wynosił 3,5 %.**

Zarejestrowani absolwenci wg poziomu wykształcenia.

Ogółem wg stanu na dzień 31.12.2003 r	z tego ze szkół				
	wyższych	policealnych i średnich zawodowych	liceów ogólnie – kształcących	Zasadniczych zawodowych	pozostałych
1.304	435	386	332	149	2

■ wyższe ■ policealne i średnie zawodowe ■ ogólnokształcące ■ zasadnicze zawodowe ■ pozostałe

Udział zarejestrowanych absolwentów w podziale na wykształcenie w stosunku do poziomu wykształcenia populacji zarejestrowanych osób bezrobotnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku, kształtował się następująco:

- wykształcenie wyższe	- 20,7 %,
- „ policealne i średnie zawodowe	- 5,4 %,
- „ ogólnokształcące	- 9,5 %,
- „ zasadnicze zawodowe	- 1,6 %.

Dynamika bezrobocia absolwentów.

Kwartał	„ napływ ”	„ odpływ ”	w tym z powodu podjęcia pracy i stażu	% udział podjęć pracy oraz stażu w stosunku do odpływu	stan na koniec okresu
- 31.12.2002 r.	X	X	X	X	1.889
2003 rok					
- styczeń	232	260	205		1.861
- luty	228	160	96		1.929
- marzec	293	234	118		1.988
I kwartał	753	654	419		1.988
- kwiecień	206	459	341		1.735
- maj	253	538	412		1.450
- czerwiec	194	1.137	246		507
II kwartał	653	2.134	999		507
- lipiec	470	256	173		721
- sierpień	317	269	215		769
- wrzesień	287	504	290		552
III kwartał	1.074	1.029	678		552
- październik	827	379	228		1.000
- listopad	366	185	114		1181
- grudzień	352	229	167		1.304
IV kwartał	1.545	793	509		1.304
Razem:	4.025	4.610*	2.605	77,2 **	X

* w tym 1.235 osób wyłączonych z ewidencji absolwentów z powodu utraty statusu absolwenta.

** do efektywności przyjęto liczbę osób z „ odpływu ” pomniejszoną o utratę statusu absolwenta

Liczba absolwentów, która podjęła pracę oraz staż (2.605), stanowiła 77,2 % odpływu ogółem.

Podjęcie pracy w ramach:	Liczba absolwentów objętych zatrudnieniem w 2003 roku	% udział w stosunku do ogółu podjęć pracy oraz stażu
- umów absolwenckich	149	5,7
- prac interwencyjnych	26	1,3
- podjęcia działalności gospodarczej oraz w ramach dmp	3	0,1
- robót publicznych	28	1,1
- pracy niesubsydiowanej	895	34,3
oraz		
- staży absolwenckich	1.497	57,5

Efektywność po programach zorganizowanych dla absolwentów.

Wyszczególnienie:	Efektywność po zakończeniu programu (w %)
umowy absolwenckie	52,3
staże	17,4

Zgłoszone oferty pracy dla absolwentów.

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym	
		praca subsydiowana	% udział do ogółu
Ogółem:	1.810	1.754	96,9

Liczba zgłoszonych i zorganizowanych **miejsc pracy** dla absolwentów w 2003 r. była **wyższa o 13,4 %** w stosunku do 2002 roku.

W 2003 roku pod bezpośrednią realizację ofert organizowano 99 giełd i targów pracy, w których uczestniczyło ogółem 779 absolwentów.

Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników z wykształceniem wyższym po kierunkach: prawo, ekonomia, administracja, marketing i zarządzanie, natomiast najmniej zainteresowani byli grupą osób z wykształceniem średnim ogólnym oraz wyższym o profilach: chemia, fizyka, geografia.

Wśród bezrobotnej młodzieży istotną grupę stanowiły osoby bezrobotne, które po raz pierwszy wkraczą na rynek pracy. W warunkach ogólnego bezrobocia pozyskanie pierwszej pracy wymaga szczególnych umiejętności, dużej motywacji, determinacji, oraz wielu starań.

Z myślą o młodych ludziach wkraczających na rynek zawodowy powstał program „Pierwsza Praca”. W drugim półroczu 2003 roku poszerzono grupę beneficjentów korzystających z programu o osoby długotrwale bezrobotne i dotychczas niepracujące w przedziale wiekowym 18 – 24 lata.

Referat Poradnictwa Zawodowego duży nacisk położył na objęcie aktywizacją właśnie tę grupę osób bezrobotnych, czyli młodzież, w tym absolwentów.

W 2003 roku z porad indywidualnych skorzystało ogółem 1.935 osób, w tym 1.924 absolwentów. Realizując ogólnopolski program aktywizacji zawodowej młodzieży przeprowadzono dla tej grupy warsztaty poszukiwania pracy na których przeszkolono ogółem 921 osób, w tym 912 absolwentów.

W programie zajęć wykorzystano materiały Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Absolwent” oraz ramowe programy spotkań Klubu Pracy autorstwa H. Sierpińskiej oraz A. Kosteckiej, przystosowane do osób bez doświadczenia zawodowego, a także ćwiczenia zamieszczone w Kursie Inspiracji.

Młodzi ludzie wchodzący w życie zawodowe nie potrafią sprecyzować celów życiowych, nie znają swoich atutów takich jak: umiejętność zawodowa, łatwość adaptacji, co wpływa na ich poczucie niepewności, brak wiary w skuteczność własnych działań i niską samoocenę.

Wobec powyższego doradcy zawodowi przeprowadzili dla nich spotkania informacyjne „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy” oraz zajęcia warsztatowe „Warsztaty poszukiwania pracy w ramach IPD”.

W 2003 roku oparciu o program zajęć Klubu Aktywnego Poszukiwania Pracy przeprowadzono spotkania, w których uczestniczyło ogółem 61 osób, w tym 56 absolwentów.

Podstawowym celem zajęć było przygotowanie do samodzielnego poszukiwania pierwszej pracy, pomoc w ukierunkowaniu zainteresowań zawodowych, określenie predyspozycji zawodowych, mocnych stron, przygotowanie do prawidłowego prezentowania siebie i swoich umiejętności w rozmowie z pracodawcami a także odpowiedniego sporządzania dokumentów aplikacyjnych: CV i listu motywacyjnego.

Zajęcia aktywizujące pozwoliły na uświadomienie młodym ludziom ich celów życiowych i zawodowych, możliwe było także określenie obrazu osobowości zawodowej absolwenta. Jednocześnie psycholog i doradca zawodowy przeprowadzili testy zawodoznawcze badające osobowość i predyspozycje do wykonywania zawodu ze 133 absolwentami.

Stosowane metody pracy w Referacie Poradnictwa Zawodowego: informacja, porada, udział w grupowych zajęciach bardzo pozytywnie wpływają na samoocenę młodych osób oraz pomagają im w podjęciu aktywności zawodowej.

Wśród młodzieży istotną grupę stanowili absolwenci, którzy pierwszy raz wkroczyli na rynek pracy. W warunkach wysokiego bezrobocia pozyskanie pierwszej pracy wymaga szczególnych umiejętności, dużej motywacji i wielu starań.

Wkraczający w życie zawodowe młodzi ludzie chcą w swojej pierwszej pracy zdobyć doświadczenie zawodowe zgodnie z wyuczonym zawodem, kwalifikacjami

oraz umiejętnościami. Natomiast pracodawcy często nie traktują młodych ludzi jako pełnowartościowych pracowników a tym samym nie wiążą z nimi planów długotrwałego zatrudnienia.

W tej sytuacji najlepszą formą aktywizacji było odbycie stażu absolwenckiego, który umożliwiał: zdobycie doświadczenia zawodowego, podwyższenie kwalifikacji zawodowych, wzbogacał wiedzę zawodową, pozwolił zaistnieć na rynku pracy oraz uczył pozytywnych zachowań, kultury i dyscypliny pracy. Jednocześnie pracodawcy mieli możliwość wyboru z grupy absolwentów – przyszłych pracowników.

W 2003 roku podpisano umowy stażowe m.in. z takimi firmami jak:

- **Wojskowa Komenda Uzupełnień Łódź - 1**
- **Urząd Skarbowy Łódź – Polesie** - Łódź, ul. 6-go Sierpnia,
- **Urząd Skarbowy Łódź – Widzew** - Łódź, ul. Papiernicza 7,
- **Urząd Skarbowy Łódź – Górna** - Łódź, ul. Wróblewskiego 10,
- **Komenda Miejska Policji** - Łódź, ul. Sienkiewicza 26/28,
- **Urząd Marszałkowski** - Łódź, ul. Sienkiewicza 3,
- **Powiatowy Urząd Pracy Nr 1 w Łodzi** - ul. Milionowa 91,
- **Szpital MSWiA** - Łódź, ul. Północna 42,
- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** - Łódź, ul. Zamenhofa 2,
- **ACP Pharma** - Łódź, ul. Ustronna 3/9,
- **Urząd Miasta Łodzi** – Łódź, ul. Piotrkowska 113,
- **Państwowy Zakład Ubezpieczeń** - Łódź, ul. Wólczańska 103
- **Zieleń Miejska Południe** – Łódź, ul. Konstantynowska 3 / 5,
- **Zieleń Miejska Północ** – Łódź, ul. Wojska Polskiego 83,
- **Liga Polskich Kobiet – Zarząd Łódzki**
- **Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Łodzi**
- **B B J Polska** - Łódź, ul. Piotrkowska 55,
- **Anetka – Firma Cukierniczo Handlowa** - Łódź ul. Nawrot 74.

Powiatowy Urząd Pracy organizował również miejsca pracy w ramach refundowanych miejsc absolwenckich, które cieszyły się dużym zainteresowaniem absolwentów, szczególnie absolwentów z wykształceniem średnim ogólnym, średnim zawodowym oraz zasadniczym..

W ramach umów absolwenckich podpisano umowy m.in. z takimi firmami jak:

- **Wojewódzkie Centrum Zdrowia Publicznego** - Łódź, ul. Roosevelta 18,
- **Pawis ZPH** – Łódź, ul. Starorudzka 12,
- **Gwiazda – Apteka** - Łódź, ul. Broniewskiego 67,
- **Farbolux Z-d Włókienniczy S. J.** - Łódź, ul. Milionowa 5 A,
- **Domena S.C.** - Łódź, ul. Migdałowa 21,
- **Autotraper Sport Service** - Łódź, ul. Kolumny 267,
- **Versus SP. z o.o.** - Łódź, ul. Gdańska 91,

Rok 2003 był korzystniejszy dla absolwentów i pracodawców, biorąc pod uwagę długości okresów, na które były podpisywane umowy. W ramach stażu absolwenckiego podpisano 25 umów, które obowiązywały przez okres 12 m - cy, oraz 1 umowę na okres 12 m - cy w ramach refundowanych miejsc absolwenckich. (*Krótkotrwałe okresy trwania poszczególnych przedsięwzięć: staże, umowy absolwenckie, prace interwencyjne są znaczną barierą w rozwoju i realizacji programu „ Pierwsza Praca ”*).

Program „Pierwsza Praca” ze względu na duże zainteresowanie nim młodych ludzi jak i pracodawców powinien być ukierunkowany szczególnie na organizowanie miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych oraz refundowanych miejsc pracy dla absolwentów, ze względu, na zatrudnienie w ramach umowy o pracę, które jest bardziej korzystne dla pracownika (zaliczenie okresu pracy pełnoetatowej do ogólnego stażu pracy).

Staże absolwenckie (cieszące się największym zainteresowaniem pracodawców), budzą zastrzeżenia wśród młodych ludzi m.in. z powodu: niskiego stypendium (503,20 zł brutto), braku urlopu wypoczynkowego oraz zbyt monotonnej i jednostajnej pracy (*większość młodych ludzi nigdy nie miała możliwości poznać realiów więc ich wyobrażenie o pracy zawodowej w zderzeniu z rzeczywistością może być powodem do niezadowolenia*).

W 2003 roku szkoleniami oraz przekwalifikowaniem zawodowym objęto ogółem grupę 438 osób. Jednostki szkoleniowe, które przeszkoliły największą liczbę młodzieży i absolwentów to m.in.:

- **Biuro Obsługi Inicjatyw Europejskich** - Łódź, ul. Zielona 15,
- **Filar** - Łódź, ul. Piotrkowska 5,
- **Polsko Amerykański Ośrodek Kształcenia Zawodowego** –
- Łódź, ul. Kamińskiego 17/19,
- **Szkoła Komputerowa MP** - Łódź, ul. Żeromskiego 52,
- **Brost** - Łódź, ul. Żeligowskiego 7/9,
- **Zakład Doskonalenia Zawodowego** - Łódź, ul. Łąkowa 4,
- **Wojewódzki Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Języków Obcych „Wiedza”**
- Łódź, ul. Piotrkowska 232.

Absolwenci uczestniczyli w szkoleniach organizowanych m.in. w zakresie:

Asystentki sekretarki

Szkolenie zapewniło absolwentom:

- poznanie zasad efektywnej organizacji biura i zarządzania czasem,
- zdobycie wiedzy z zakresu komunikowania się,
- zdobycie wiedzy na temat technik rozwiązywania problemów,
- poznanie zasad formułowania pism urzędowych,
- nabycie praktycznych umiejętności obsługi komputera (Word, Execl, Power Point, komunikacja internetowa).

Fakturzysty komputerowego

Celem szkolenia było przygotowanie uczestników kursu do pracy w magazynach i placówkach handlowych, przygotowywało słuchaczy do sprawnej obsługi komputera oraz kas fiskalnych. Uczestnicy poznali zasady fakturowania, sporządzania i wystawiania dokumentacji handlowej, przeprowadzania remanentów.

Pracownika ds. kadr w aspekcie integracji z Unią Europejską

Kurs przygotował słuchaczy do pracy w dziale personalnym oraz do prowadzenia spraw płacowych. Po ukończonym kursie uczestnicy potrafią stosować przepisy prawne dotyczące zagadnień kadrowych, poprawnie przygotować dokumenty kadrowe do celów płacowych, naliczać wynagrodzenia pracowników, prowadzić rozliczenia z ZUS i urzędami skarbowymi. Jednocześnie zdobyli wiedzę z zakresu pomocy oferowanej przez Unię Europejską wskazanym beneficjentom (źródła programów i obowiązujące procedury).

Pracownika magazynu, hurtowni i hipermarketu z obsługą komputera

Szkolenie przygotowało uczestników do pracy w hurtowni, hipermarkecie oraz na stanowisku pracownika magazynu. Uczestnicy zapoznali się z podstawowymi przepisami BHP i Ppoż. obowiązującymi w magazynach i hurtowniach oraz poznali zasady postępowania powypadkowego. Uczestnicy poznali również:

- zasady obiegu dokumentacji magazynowej,
- zasady gospodarki magazynowej,
- obsługę kas fiskalnych oraz minimum sanitarne (zakończzone egzaminem),
- podstawy obsługi komputera (fakturowanie, wystawianie rachunków VAT, kartotekę materiałową),
- budowę i zasady działania wózków widłowych.

Systemów wspomagających sprzedaż w handlu detalicznym

Kurs przygotował uczestników do obsługi kas fiskalnych, cyfrowych oraz do obsługi nowoczesnego sprzętu sklepowego. Absolwent otrzymał minimum sanitarne (egzamin zdawany w Sanepidzie).

Jednocześnie absolwenci uczestniczyli w kursach:

- pracownika administracyjnego w strukturach Unii Europejskiej,
- specjalisty ds. zarządzania zasobami ludzkimi,
- doradcy dla jednostek samorządowych i firm w zakresie pozyskiwania funduszy Unii Europejskiej.

3. BEZROBOTNI W WIEKU 18 – 24 LATA.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku w rejestrach osób bezrobotnych **posiadaliśmy 13,9 % osób** w wieku do 24 roku życia. Młodzi ludzie rozwój osobisty i nabycie nowych umiejętności stawiają na wysokim miejscu wśród celów zawodowych. Swoją pracę chcą wykonywać zgodnie z wyuczonym zawodem, kwalifikacjami oraz umiejętnościami.

Dynamika bezrobocia.

Kwartał	„ napływ ”	„ odpływ ”	w tym z powodu podjęcia pracy	% udział podjęć pracy w stosunku do odpływu	stan na koniec okresu	% spadek / wzrost w stosunku do 31.12.2002 r
31.12.2002	X	X	X	X	6.824	X
2003 rok						
- styczeń	816	674	320	47,5	6.966	+ 2,1
- luty	662	589	229	38,9	7.039	+ 3,2
- marzec	455	683	297	43,5	6.811	- 0,2
Razem:	1.933	1.946	846	43,5	X	X
- kwiecień	497	540	352	65,2	6.768	- 0,8
- maj	421	595	403	67,7	6.594	- 3,4
- czerwiec	528	489	279	57,1	6.633	- 2,8
Razem:	1.446	1.624	1.034	63,7	X	X
- lipiec	985	712	295	41,4	6.906	+ 1,2
- sierpień	733	1.092	236	21,6	6.547	- 4,1
- wrzesień	1.137	1.688	355	21,0	5.996	- 12,1
Razem:	2.855	3.492	886	25,4	X	X

Kwartał	„ napływ ”	„ odpływ ”	w tym z powodu podjęcia pracy	% udział podjęć pracy w stosunku do odpływu	stan na koniec okresu	% spadek / wzrost w stosunku do 31.12.2002 r
- październik	986	975	355	36,4	6.007	- 11,9
- listopad	662	1.236	358	28,9	5.433	- 20,4
- grudzień	746	1.036	308	29,7	5.143	- 24,6
Razem:	2.394	3.247	1.021	31,4	X	X
Ogółem:	8.628	10.309	3.787	36,7	5.143	- 24,6

Najczęstszą przyczyną wyłączenia bezrobotnej młodzieży z ewidencji osób bezrobotnych było podjęcie pracy 36,7 %, w tym pracę niesubsydiowaną podjęło 89,5 % (odpływu młodzieży). W ramach subsydiowanych miejsc pracy zatrudniono 10,5 %, a szkolenie lub staż rozpoczęło 16,7 % osób w wieku 18 – 24 lata.

Z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy w 2003 roku wyłączono 21,5 % omawianej kategorii wiekowej.

4. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku posiadaliśmy w rejestrach:

- **2.235 osób bezrobotnych** niepełnosprawnych (w tym 1.088 kobiet),

w grupie tej:

- z prawem do zasiłku - 279 (kobiet – 136)
- bez prawa do zasiłku - 1.956 (kobiet – 952)

oraz

- **743 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy** (w tym 313 kobiet).

Dynamika bezrobocia.

(osoby bezrobotne niepełnosprawne)

Wyszczególnienie	„ napływ ”	„ odpływ ”	w tym z powodu podjęcia pracy	% udział podjęć pracy w stosunku do odpływu	% spadek / wzrost poziomu bezrobocia w stosunku do 31.12.2002 r
- styczeń	100	113	64	56,6	+ 4,5
- luty	72	74	53	71,6	+ 7,3
- marzec	70	105	60	57,1	+ 8,8
Razem:	!Błąd składniowy,)	!Błąd składniowy,)	!Błąd składniowy,)	60,6	X
- kwiecień	85	76	56	73,7	+ 12,6
- maj	69	83	66	79,5	+ 14,5
- czerwiec	71	88	60	68,2	+ 17,3
Razem:	225	247	182	73,7	X
- lipiec	70	137	69	50,4	+ 16,5
- sierpień	86	166	75	45,2	+ 15,7
- wrzesień	99	179	88	49,2	+ 16,0

Razem:	255	482	232	48,1	X
---------------	------------	------------	------------	-------------	----------

Wyszczególnienie	„ napływ ”	„ odpływ ”	w tym z powodu podjęcia pracy	% udział podjęć pracy w stosunku do odpływu	% spadek / wzrost poziomu bezrobocia w stosunku do 31.12.2002 r
- październik	107	175	93	53,1	+ 17,0
- listopad	111	159	42	26,4	+ 21,0
- grudzień	197	179	73	40,8	+ 28,9
Razem:	415	513	208	40,5	X
Ogółem:	!Błąd składniowy,)	!Błąd składniowy,)	!Błąd składniowy,)	52,1	X

Dynamika bezrobocia.

(osoby niepełnosprawne poszukujące pracy)

Wyszczególnienie	„ napływ ”	„ odpływ ”	w tym z powodu podjęcia pracy	% udział podjęć pracy w stosunku do odpływu	% spadek / wzrost poziomu bezrobocia w stosunku do 31.12.2002 r
- styczeń	114	73	35	47,9	+ 5,8
- luty	71	56	54	96,4	+ 8,0
- marzec	67	78	36	46,2	+ 6,1
Razem:	!Błąd składniowy,)	!Błąd składniowy,)	!Błąd składniowy,)	60,4	X
- kwiecień	57	34	27	79,4	+ 10,2
- maj	69	87	38	43,7	+ 7,5
- czerwiec	60	50	22	44,0	+ 9,2
Razem:	186	171	87	50,9	X
- lipiec	74	74	38	51,3	+ 10,5
- sierpień	66	79	26	33,0	+ 9,5
- wrzesień	78	34	20	58,9	+ 15,7
Razem:	218	187	84	44,9	X
- październik	57	76	26	34,2	+ 5,1
- listopad	63	66	20	30,3	+ 5,9
- grudzień	126	32	17	53,1	+ 19,0
Razem:	246	174	63	36,2	X
Ogółem:	!Błąd składniowy,)	!Błąd składniowy,)	!Błąd składniowy,)	48,6	X

Struktura osób niepełnosprawnych.

Wyszczególnienie	Bezrobotni inwalidzi		Inwalidzi poszukujący pracy	
	Ogółem	kobiety	Ogółem	kobiety
Wg wykształcenia				
wyższe	37	21	50	29
policealne i średnie zawodowe	269	167	174	84
ogólnokształcące	127	96	78	48

zasadnicze zawodowe	672	313	212	66
gimnazjalne i poniżej	1.130	491	229	86

Wyszczególnienie	Bezrobotni inwalidzi		Inwalidzi poszukujący pracy	
	Ogółem	kobiety	Ogółem	kobiety
Wg wieku (największe grupy)				
35 – 44 lata	464	255	125	52
45 – 54 lata	1.130	587	354	165
Wg stażu pracy (największe grupy)				
do 1 roku	475	195	243	86
1 – 5 lat	X *		122	48
5 – 10 lat			102	43
10 – 20 lat	459	249	X *	
20 – 30 lat	588	318		
Wg czasu pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	63	28	46	14
od 1 – 12 miesięcy	602	280	367	157
powyżej 12 miesięcy	1.570	780	330	142
Wg rodzaju niepełnosprawności				
I grupa – znaczny	15	11	35	7
II grupa – umiarkowany	202	121	280	24
III grupa – lekki	2.018	956	428	282

* nie jest to największa grupa

Zgłoszone oferty pracy dla osób niepełnosprawnych.

Wyszczególnienie	Razem	w tym	
		praca subsydiowana	% udział do ogółu
Ogółem:	653	548	83,9

Liczba zgłoszonych ofert pracy dla osób niepełnosprawnych w 2003 roku była niższa o 39,5 % w stosunku do roku 2002.

Zadaniem pośrednictwa pracy było podejmowanie wszelkich działań związanych z pomocą w kojarzeniu istniejącego na rynku popytu i podaży czyli pracodawców i osób zainteresowanych zatrudnieniem. W ramach tych działań w 2003 roku zatrudnienie uzyskało ogółem 1.158 osób niepełnosprawnych, w tym 61,7 % zatrudniono w ramach miejsc refundowanych.

(Pismem MGP i PS z dnia 26 marca 2003 roku / znak: DRP.VI.075/5/JJ/2003 przedstawiono stanowisko Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych: „ niektóre zwolnienia podatkowe oraz formy wsparcia ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla pracodawców prowadzących zakłady pracy chronionej stanowią o tym, że podjęcie pracy przez osoby bezrobotne w tych zakładach jest równoznaczne z podjęciem pracy subsydiowanej ”).

Uchwałą Nr XVII / 207 / 03 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych w roku 2003 na realizację zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w Łodzi, został przyjęty podział środków finansowych na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej, realizowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy Nr 1 w Łodzi:

Wyszczególnienie	Kwota przyznanych środków
Finansowanie kosztów szkolenia	300.000
Pożyczki na rozpoczęcie dz. gospodarczej albo rolniczej	800.000
Zobowiązania dotyczące zwrotu kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne	4.948.696
Zobowiązania dotyczące zwrotu kosztów organizacji nowych stanowisk pracy	4.900
Zwrot kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy oraz rozpoznania przez służby medycyny pracy	4.000.000
Ogółem przyznany limit środków :	10.053.596

Uchwałą Nr XX /265 / 03 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 29 października 2003 r. zostały wprowadzone zmiany w przyznanych limitach środków finansowych na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej, realizowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy Nr 1 w Łodzi:

Wyszczególnienie	Kwota przyznanych środków
Finansowanie kosztów szkolenia	300.000
Pożyczki na rozpoczęcie dz. gospodarczej albo rolniczej	1.200.000
Zobowiązania dotyczące zwrotu kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne	4.948.696
Zobowiązania dotyczące zwrotu kosztów organizacji nowych stanowisk pracy	4.900
Zwrot kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy oraz rozpoznania przez służby medycyny pracy	1.700.000
Ogółem przyznany limit środków :	8.153.596

W roku 2003 zostało **złożonych 615 wniosków na szkolenie** osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy Nr 1 w Łodzi, ze statusem osoby bezrobotnej niepełnosprawnej lub poszukującej pracy.

W analizowanym okresie zorganizowaliśmy 27 szkoleń, w tym jedno w zakresie „ Projekt SAMODZIELNOŚĆ ” z funduszy Polskiej Agencji Przedsiębiorczości.

Na szkolenia zostało skierowanych ogółem 326 osób niepełnosprawnych, w tym 6 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy Nr 2 w Łodzi.

Szkolenie ukończyło 316 osób niepełnosprawnych, w tym:

- 189 bezrobotnych (w tym 116 kobiet)
- 127 poszukujących pracy (w tym 63 kobiety).

Cztery osoby niepełnosprawne nie ukończyły szkolenia, powodem przerwania szkolenia była choroba i podjęcie pracy.

Szkolenia osób niepełnosprawnych organizowaliśmy min. w zakresie:

- ***operatora wózków widłowych z napędem akumulatorowym, spalinowym i gazowym***

Celem szkolenia było zdobycie uprawnień do obsługi wózków jezdniowych z napędem silnikowym: elektrycznym, gazowym lub spalinowym wraz ze znajomością budowy i zasad działania.

- ***obsługi kas fiskalnych z modulem minimum sanitarnym***

Słuchacze zaznajomili się z:

- przepisami prawnymi dotyczącymi ustawy o podatku od towarów i usług (w zakresie dokumentów handlowych),
- fakturą VAT, rachunkiem uproszczonym i korygującym ,
- obsługą kas fiskalnych, wag elektronicznych i metkownic,
- przepisami minimum sanitarnego, kończącego się egzaminem.

- ***obsługi komputera***

Celem szkolenia było zapoznanie uczestników m.in. z posługiwaniem się internetem i pocztą elektroniczną oraz podstawami konfiguracji urządzeń sieciowych i analizą usterek.

- ***pracownika ds. zarządzania budynkami z lokalami mieszkalnymi i użytkowymi***

Kursanci zapoznali się z podstawowymi wiadomościami z zakresu administrowania nieruchomościami, przepisami cywilno – prawnymi, planowaniem i zarządzaniem ekonomiczno – finansowym, przyjmowaniem i zarządzaniem budynkami mieszkalnymi i użytkowymi.

- ***zarządzania zasobami ludzkimi w aspekcie standardów Unii Europejskiej***

Celem szkolenia było zdobycie wiedzy z zakresu integracji europejskiej i instrumentów wspierających rozwój społeczno – gospodarczy, źródła programów i obowiązujące przepisy, uczestnicy zdobyli również wiedzę z zakresu opracowania i realizowania funkcji personalnej w firmie oraz z zakresu obsługi programów komputerowych.

- ***prowadzenia własnej działalności gospodarczej***

Osoby uczestniczące w szkoleniu zapoznały się z planem marketingowym i bussines planem, formami reklamy oraz wymaganymi dokumentami i obowiązującymi przepisami w zakresie rejestracji firmy.

Z przyznanego limitu środków na zorganizowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych i badań lekarskich wykorzystaliśmy **99,62 %**.

Osoby niepełnosprawne korzystały również z usług poradnictwa zawodowego (w 2003 roku z tej formy skorzystało 35 osób, w tym 14 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy Nr 2).

Większość udzielonych porad dotyczyła wydania opinii nt. predyspozycji wnioskodawców ubiegających się o udzielenie pożyczki ze środków PFRON, na prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

W analizowanym okresie doradca zawodowy kontynuował pracę z 4 osobami, wobec których Zakład Ubezpieczeń Społecznych orzekł celowość przekwalifikowania i przyznał rentę szkoleniową, z powodu utraty możliwości wykonywania obecnego zawodu. Trzy osoby zdobyły nowe kwalifikacje zawodowe, jednej z nich nie udało się przekwalifikować do innego zawodu. Jednocześnie doradca zawodowy udzielił 80 osobom niepełnosprawnym informacji zawodowej o możliwości udziału w szkoleniach. Odbyły się również dwudniowe zajęcia dla czteroosobowej grupy osób niepełnosprawnych w zakresie aktywnego poszukiwania pracy.

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy na terenie Miasta Łodzi, jako bezrobotne lub poszukujące pracy, złożyły w 2003 roku **32 wnioski** o udzielenie pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej. Jednocześnie w omawianym okresie:

- 6 osób niepełnosprawnych zrezygnowało z ubiegania się o pożyczkę, z powodu przedłużającego się okresu oczekiwania na środki finansowe,
- 4 osoby niepełnosprawne zrezygnowały z ubiegania się o pożyczkę na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej już po pozytywnej opinii Komisji ds. opiniowania wniosków dot. zwrotu kosztów poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych oraz udzielania pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej przez osoby niepełnosprawne,
- 2 wnioski o pożyczkę zostały rozpatrzone negatywnie.

W 2003 roku **udzieliliśmy 21 pożyczek** na rozpoczęcie działalności gospodarczej, m.in. w zakresie:

- handlu,
- gabinetu stomatologicznego,
- usług finansowych,
- usług krawieckich,
- usług transportowych,
- małej poligrafii,
- gastronomii,
- projektowania wnętrz,
- projektowania i wyrobu witraży.
- kwiaciarni.

Z przyznanego limitu środków na udzielenie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej wykorzystaliśmy **88,83 %**.

W świetle obowiązujących przepisów od dnia 17 lipca 2003 r., tj. od dnia obowiązywania **rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 maja 2003 r. w sprawie zwrotu kosztów przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych** (Dz. U. Nr 115, poz.1081),

pracodawca, który przez okres co najmniej 36 miesięcy zatrudni osoby niepełnosprawne, może ubiegać się o zwrot kosztów poniesionych w związku z:

- przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
- rozpoznania przez służby medycyny pracy tych potrzeb.

Przez przystosowane stanowisko pracy należy rozumieć stanowisko pracy, które jest oprzyrządowane i dostosowane odpowiednio do potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej. Oznacza to, że koszty utworzenia stanowiska pracy poniesie pracodawca, a koszty jego przystosowania dla osoby niepełnosprawnej, stosownie do potrzeb wynikających z jej niepełnosprawności, będą mogły być sfinansowane ze środków PFRON. Nadmienić należy, iż koszt zakupu maszyny lub urządzenia, które poniesie pracodawca kilkakrotnie przewyższają koszty jego przystosowania.

W związku z powyższym z dniem 17 lipca 2003 roku nastąpiło znaczne ograniczenie możliwości skorzystania przez pracodawców ze zwrotu poniesionych kosztów, ograniczając je tylko do zwrotu kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy oraz rozpoznania przez służby medycyny pracy. Nadmienić należy, że stanowiska te muszą być przystosowane pod konkretne schorzenie osoby niepełnosprawnej.

W I półroczu 2003 roku zainteresowanie pracodawców było bardzo duże (*złożono 64 wnioski na organizację 343 nowych miejsc pracy, na wnioskowaną kwotę 15.379.947 zł ich wyposażenia*), w związku z nowelizacją przepisów żaden z pracodawców nie złożył wniosku o zwrot kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, pomimo podjętych przez nasz Urząd działań w celu zainteresowania pracodawców możliwością skorzystania z tej formy pomocy, poprzez:

- wprowadzenie informacji i wzoru wniosku na stronie internetowej,
- udzielanie informacji telefonicznych,
- wysłanie do pracodawców pism informujących o konieczności złożenia nowego druku wniosku oraz o zmianach dot. ich rozpatrzenia wg nowo obowiązujących zasad i wydaniu 50 szt. nowych druków,
- przekazywanie wniosków bezpośrednio pracodawcom przez pośredników terenowych.

W 2003 roku przeprowadziliśmy **114 kontroli** dotyczących prawidłowości realizacji umów na organizację nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, zawartych w latach ubiegłych.

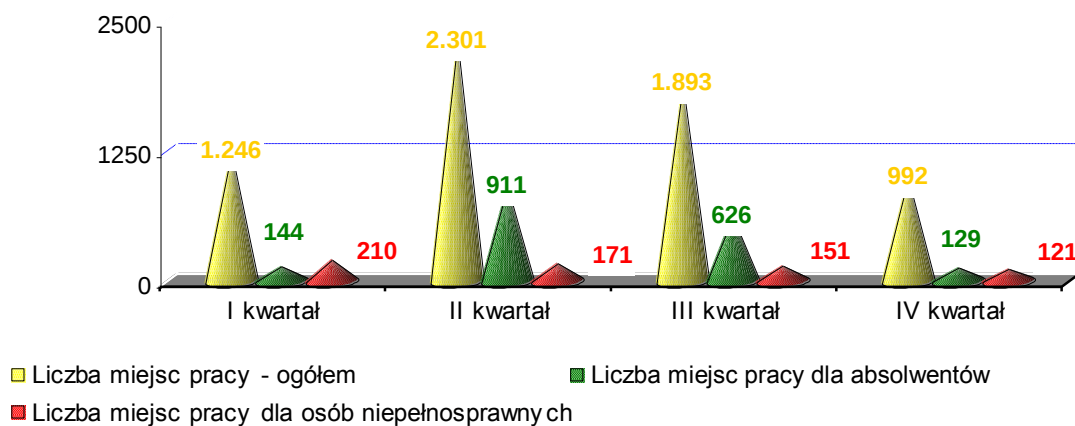
W analizowanym okresie dokonaliśmy zwrotu kosztów wynagrodzenia oraz składek należnych od pracodawcy na ubezpieczenie społeczne od tego wynagrodzenia, w stosunku do umów zawartych do końca roku 2002. Refundacją objętych jest 785 osób niepełnosprawnych, zatrudnionych w ramach 135 umów. Zwrot kosztów wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne w 2003 roku wyniósł 90,9 % przyznanego limitu.

5. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH.

5.1. Oferty pracy.

Oferty pracy zgłoszone w 2003 roku.

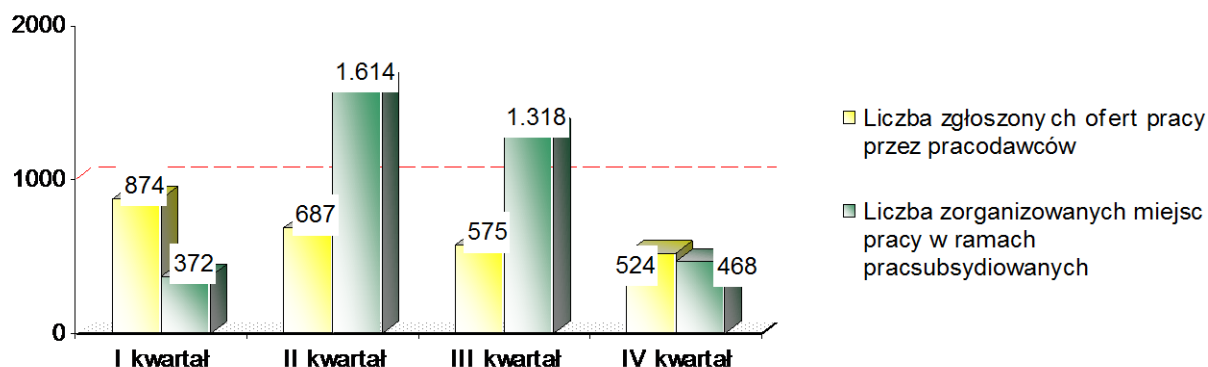
Wyszczególnienie		razem	% udział do ogółu	w tym	
				praca subsydiowana	% udział
Ogółem:		6.432		3.772	
z ogółem	dla osób niepełnosprawnych	653	10,2	548	14,5
	dla absolwentów	1.810	28,1	1.754	46,5

Oferty pracy zgłoszone w 2003 roku w podziale na kwartały.

Miesiąc	Liczba zgłoszonych miejsc pracy - ogółem	w tym:		z ogółu praca subsydiowana	w tym:	
		dla osób niepełnosprawnych	dla absolwentów		dla osób niepełnosprawnych	dla absolwentów
- styczeń	533	86	67	145	65	63
- luty	354	51	32	118	45	28
- marzec	359	73	45	109	57	36
Razem:	!Błąd składniowy,)301	!Błąd składniowy,)	144	372	167	!Błąd składniowy,)
- kwiecień	913	67	441	605	46	435
- maj	853	49	295	660	45	292
- czerwiec	535	55	175	349	44	164
Razem:	!Błąd składniowy,)301	171	911	1.614	135	891

- lipiec	493	44	178	354	43	176
- sierpień	639	48	280	458	43	272
- wrzesień	761	59	168	506	54	168
Razem:	1.893	151	626	1.318	140	616
- październik	446	49	73	205	42	65
- listopad	379	35	18	178	31	17
- grudzień	167	37	38	85	33	38
Razem:	992	121	129	468	106	120

Liczba zgłoszonych miejsc pracy w 2003 roku była **niższa o 26,1 %** w stosunku do 2002 roku. Liczba zorganizowanych miejsc **pracy** w ramach prac **subsydiowanych** stanowiła w 2003 roku **58,6 % ogółu ofert pracy** (w 2002 roku – 35,5 %).

W omawianym okresie odnotowaliśmy duży spadek zgłaszanych przez pracodawców wolnych miejsc pracy. Liczba zgłoszonych miejsc **pracy niesubsydiowanej** stanowiła **41,4 % ogółu ofert** (w wyniku działań 4 pośredników terenowych pozyskaliśmy 30,4 %) i była w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego **niższa o 47,4 %**.

Wymagania stawiane przez pracodawców do wykonywania określonego zawodu nie zawsze pozwalały na pełną realizację zgłoszonych miejsc pracy, związane to było niejednokrotnie ze stawianymi wysokimi kryteriami zawodowymi i psychomotorycznymi m.in.:

- wymagano wyższego wykształcenia niż realnie wymagane na danym stanowisku pracy,
- znajomości języków obcych,
- posiadania uprawnień (np.: na wózki widłowe, znajomości obsługi nowoczesnych maszyn, znajomości obsługi komputera lub konkretnego programu),
- dyspozycyjności, kreatywności, komunikatywności.

Jednocześnie pomimo wzmocnionych mechanizmów antydyskryminacyjnych, w dalszym ciągu pracodawcy stawiają wymagania wiekowe w stosunku do kandydatów. Wielokrotnie skierowana osoba bezrobotna na zgłoszone przez pracodawcę miejsce pracy jest dyskwalifikowana ze względu na wiek.

Spadek zgłoszonych przez pracodawców miejsc pracy (szczególnie dla osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych np.: dla sprzątarek, pracowników pomocniczych, pracowników gospodarczych) wskazuje na konieczność podjęcia

dwutorowych działań na rynku pracy, które z jednej strony podnosiłyby kwalifikacje osób poszukujących pracy a z drugiej strony ułatwiłyby osobom mniej asertywnym wejście na rynek pracy m.in. poprzez tworzenie subsydiowanych miejsc pracy.

Dział Promocji, Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego w 2003 roku dysponował największą liczbę ofert pracy dla n / w grup zawodowych.

Grupa zawodowa	% udział w stosunku do ogółu ofert
Pracownicy administracyjno – biurowi	18,3
Sprzedawcy, handlowcy, magazynierzy	14,3
Pracownicy przemysłu włókienniczego	14,4
Pracownicy budowlani i w zawodach mechanicznych	11,4
Kierowcy	1,8

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia zarejestrowanych osób bezrobotnych do najczęściej zgłaszanych ofert pracy należały:

⇐ dla osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym, w zawodzie:

- *szwaczki* (znajomość obsługi overlocka, stębnówki, dwuigłówki), z wieloletnią praktyką na stanowisku, umiejętnością szycia zarówno dzianin jak i tkanin,
- *sprzedawcy* (znajomość obsługi kas fiskalnych, aktualna książeczka zdrowia, minimum sanitarne), doświadczenie w handlu lub wykształcenie kierunkowe,
- *fryzjera damsko - męskiego* (z aktualną książeczką zdrowia), z doświadczeniem na stanowisku i / lub wykształceniem kierunkowym,
- *prasowacza* (z umiejętnością obsługi maszyn prasowniczych, i żelazek parowych), z doświadczeniem zawodowym,
- *kierowcy* (prawo jazdy kat. „ BC ”, „ CE ” + świadectwo kwalifikacyjne, niekiedy wymagane także minimum sanitarne i aktualna książeczka zdrowia),
- *murarza, zbrojarza, frezera, ślusarza, cieśli* z doświadczeniem na stanowisku oraz badaniami na wysokości,

⇐ dla osób z wykształceniem średnim i wyższym, w zawodzie:

- *handlowca* posiadającego doświadczenie zawodowe (najczęściej wymagane było: prawo jazdy kat. „ B ”, znajomość języków obcych, niekiedy własny samochód),
- *księgowej (samodzielnej)* – ze znajomością pełnej księgowości i ksiąg rachunkowych oraz prawa pracy, obsługi komputera, znajomością konkretnych programów np.: *Symfonia, Płatnik itp.*
- *agenta ubezpieczeniowego* (wymagana była komunikatywność, kreatywność), podjęcie pracy często wiązało się z rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej,
- *pielęgniarki* z doświadczeniem zawodowym, uprawnieniami do wykonywania zawodu, z wykształceniem kierunkowym,

- *kelnera – barmana* (kandydaci powinni posiadać aktualną książeczkę zdrowia oraz minimum sanitarne), często wymagano doświadczenia zawodowego.

W 2003 roku zauważalny był wzrost zapotrzebowania na kierowców posiadających prawo jazdy kat. „ BCE ”.

Realizacja ofert pracy.

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym:	
		z prawem do zasiłku	bez prawa do zasiłku
- Liczba wydanych skierowań do pracy	12.774	1.385	11.389
w tym:			
- Liczba osób, która podjęła pracę za pośrednictwem PUP Nr 1	5.705	653	5.052
jednocześnie:			
- Liczba osób, która odmówiła przyjęcia skierowania do pracy	319	0	319
- Liczba osób, która odmówiła podjęcia pracy	74	24	50
- Odmowa zakładu pracy	4.920	976	3.944
- Oferty w rozliczeniu	49	12	37

W omawianym okresie skierowaliśmy do pracy 12.774 osoby bezrobotne, w tym:

- 44,8 % osób podjęło pracę,
- 2,5 % odmówiło przyjęcia skierowania do pracy m.in. z powodu:
 - braku zainteresowania podjęciem zatrudnienia,
 - niskiego wynagrodzenia (dotyczy osób z prawem do zasiłku – zbyt małe różnice pomiędzy wypłacanym zasiłkiem a proponowanym wynagrodzeniem),
 - kontynuowania studiów w systemie wieczorowym lub zaocznym,
 - wychowywania małych dzieci.
- 0,6 % osób odmówiło podjęcia pracy m.in. z powodu:
 - niskiego wynagrodzenia w stosunku do zakresu obowiązków,
 - systemu pracy (zmianowość),
 - liczby godzin pracy (12 – 14 godzin),
 - odpowiedzialności materialnej,
 - braku przestrzegania przez pracodawcę podstawowych zasad BHP na stanowisku pracy,
 - nie ujawnianiu szczegółów dotyczących wykonywania obowiązków (dotyczy to szczególnie pracy w handlu),
 - odpowiedzialności materialnej,
 - dalekiego dojazdu do pracy.
- 38,7 % dotyczyło odmowy zakładu pracy m.in. z powodu:
 - zbyt niskich kwalifikacji skierowanej osoby bezrobotnej,
 - zwolnienia z art. 52,
 - zbyt małego stażu pracy, braku dyspozycyjności, nieodpowiedniego wieku oraz braku zaufania pracodawcy,
 - braku miejsc pracy (pracodawcy na jedno stanowisko pracy życzą sobie 10 – 15 kandydatów),
 - posiadania małych dzieci (dotyczy kobiet).

Na przestrzeni 2003 roku, Dział Promocji, Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego zorganizował:

- **75 giełd pracy**, aktywizacją **objęto 1.225 osób**,
- **158 spotkań grupowych**, aktywizacją **objęto 1.090 osób**.

5.2. Poradnictwo zawodowe.

W 2003 roku Referat Poradnictwa Zawodowego kontynuował realizację programów mających na celu udzielanie pomocy osobom bezrobotnym.

Poradnictwo zawodowe	Informacja zawodowa	Klub Pracy
3.687	3.163	541

Poradnictwo zawodowe.

Ogółem	Porady indywidualne	Poradnictwo grupowe
3.687	2.464	1.223

Informacja zawodowa.

Ogółem	Indywidualna informacja	Grupowa informacja zawodowa
3.163	1.288	1.875

W ramach poradnictwa zawodowego udzielano pomocy w zakresie:

- wyboru zawodu,
- przekwalifikowania,
- zatrudnienia,
- ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- wsparcia psychologicznego,
- ustalenia predyspozycji zawodowych przy użyciu testów zawodoznawczych i osobowościowych.

Na spotkaniach informacyjnych poruszano tematy dotyczące:

- szkoleń i przekwalifikowań zawodowych,
- technik i metod poszukiwania pracy,
- rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej,
- uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- korzystania z usług instytucji wspierających osoby pozostające bez pracy, będące w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

(doradcy zawodowi w ramach pomocy kierowali osoby bezrobotne do Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej, punktów Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej oraz instytucji pozarządowych, np.: Centrum Służby Rodzinie, Centrum Pomocy Niematerialnej, Stowarzyszeniu Kobiet Samotnie Wychowujących Dzieci)

W Klubie Pracy objęto programem zajęć osoby długotrwale bezrobotne, i zagrożone bezrobociem ze względu na: wiek, stan zdrowia oraz osoby kierowane

przez kuratorów zawodowych. Wszystkie grupy charakteryzowały się deficytem umiejętności poruszania się po rynku pracy.

W 2003 roku przeprowadzono rozmowy kwalifikacyjne z 47 osobami ubiegającymi się o kredyt z Funduszu Pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Dla tej grupy osób bezrobotnych przeprowadzono testy psychologiczne określające predyspozycje przyszłych pożyczkobiorców do prowadzenia własnej firmy.

W I kwartale doradcy zawodowi podjęli współpracę z Fundacją Inkubator – Ośrodkiem Wspierania Przedsiębiorczości w Łodzi ul. Piotrkowska 143. W ramach wspólnego działania z Fundacją, doradca zawodowy i psycholog przeprowadzili badania testowe na grupie młodzieży. Wykorzystano testy:

- zestaw do samobadania Zds – wersja S, który jest przewodnikiem służącym do planowania kierunku wykształcenia i kariery zawodowej,
- test EPQ – R – SBG – H.I. Eysenck'a i P. Barrett'a, który mierzy podstawowe wymiary osobowości.

Badaniem objęto 122 osoby do 25 roku życia, w tym 72 kobiety.

Ponadto w Fundacji Inkubator doradcy zawodowi prowadzili warsztaty „Aktywny na rynku pracy”, które obejmowały tematy:

- autoprezentację,
 - motywowanie do poszukiwania pracy i rozwoju zawodowego,
 - tworzenie dokumentów aplikacyjnych.
-

Referat Poradnictwa Zawodowego kontynuował współpracę z Regionalnym Centrum Wolontariatu w Łodzi ul. Piotrkowska 38, w ramach której doradca zawodowy uczestniczył w konferencji pt. „Praca dla Żaka” (aktywizacja zawodowa studentów i absolwentów). Jednocześnie doradcy zawodowi zostali zaproszeni do dalszego współdziałania w tworzeniu i uruchamianiu projektu „Pozarządowego Inkubatora Karier”.

W 2003 roku doradcy zawodowi podjęli współpracę ze Stowarzyszeniem „Progi” działającym przy parafii pod wezwaniem Matki Boskiej Jasnogórskiej w Łodzi ul. Gogola 12. W siedzibie parafii odbywały się spotkania z mieszkańcami Widzewa, którzy mieli problemy natury osobistej, zawodowej lub zdrowotnej. Pracownicy Referatu Poradnictwa Zawodowego pomagali rozwiązywać problemy, służąc informacjami gdzie można szukać wsparcia lub konkretnej pomocy.

Jednocześnie oprócz spotkań grupowych, doradcy zawodowi umawiali się na indywidualne konsultacje z osobami biorącymi udział w spotkaniach.

Współpraca ze Stowarzyszeniem „Progi” ma na celu zaktywizować zawodowo i społecznie osoby, które mają trudności z przystosowaniem się do obecnych wymagań stawianych przez życie.

W II kwartale 2003 roku, doradcy zawodowi wzięli udział w realizacji programu specjalnego „Reaktywacja zawodu konduktora – nowym miejscem pracy”, opracowanego przez Referat Programów Rynku Pracy w Dziale Strategii, Promocji

i Analiz, skierowanego do osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych długotrwałym bezrobociem oraz bezrobotnych z grup wysokiego ryzyka.

Przeprowadzono testy oraz rozmowy kwalifikacyjne, które były wstępnym etapem rekrutacji kandydatów. Zastosowano baterię testów psychologicznych:

- EPQ – R S.B.G. Eysenck'a, H.J. Eysenck'a i P. Barrett'a,
- Inwentarz Psychologiczny Syndromu Agresji,
- Wielowymiarowy Inwentarz Radzenia Sobie,
- Kwestionariusz – Styl Rozwiązywania Konfliktów.

Celem przeprowadzonych badań było wyodrębnienie kandydatów spełniających wymagania postawione przez pracodawcę.

Testami objęto ogółem 58 osób bezrobotnych, w tym 1 kobietę (z niektórymi kandydatami przeprowadzono dodatkowe rozmowy). Do dalszego etapu rekrutacji - rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą zakwalifikowano 41 osób oraz 11 osób na liście rezerwowej.

Doradca zawodowy Katarzyna Spychaj jest członkiem Rady Programowej Wojewódzkiego Komendanta Ochotniczych Hufców Pracy, mającej za zadanie opracowanie programu współpracy różnych instytucji w celu aktywizacji zawodowej i społecznej tzw. „ trudnej młodzieży ”. Posiedzenia Rady odbywają się cyklicznie co 2 miesiące.

W ramach współpracy z Ochotniczym Hufcem Pracy zorganizowano w dniu 14 kwietnia 2003 roku na terenie Powiatowego Urzędu Pracy Nr 1 w Łodzi Ogólnopolskie Targi Pracy OHP. Oferta Targów skierowana była do młodzieży kończącej szkoły i przygotowującej się do wkroczenia na rynek pracy.

Młodzież odwiedziła stoiska informacyjne OHP, urzędów pracy i zaproszonych pracodawców. Młodzi ludzie mogli również uczestniczyć w warsztatach i wykładach podejmujących problematykę szans młodzieży na rynku pracy w kontekście wejścia Polski do Unii Europejskiej.

W targach uczestniczyła młodzież z 26 szkół ponadgimnazjalnych i liceów ogólnokształcących.

Targi przyczyniły się do pogłębienia wiedzy i świadomości młodzieży nt. zatrudnienia, ofert będących w dyspozycji urzędów pracy a skierowanych do absolwentów, integracji europejskiej, oraz dały możliwość do bezpośredniego kontakt z pracodawcami i specjalistami rynku pracy.

W miesiącu październiku w Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Dobieszkowie odbyła się wojewódzka Konferencja Ochotniczych Hufców Pracy pt. „ Młodzież – Łódź – Europa ”. Uroczyste obchody zorganizowane zostały z okazji 45 rocznicy powstania Ochotniczych Hufców Pracy w Polsce.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele władz województwa, działacze OHP i instytucji współpracujących z hufcami pracy, a także doradca zawodowy, jako członek rady programowej działającej przy Wojewódzkim Komendancie OHP.

Głównym tematem podejmowanym na konferencji było ustalenie możliwych kierunków, form i metod przeciwdziałania bezrobociu wśród młodzieży oraz łagodzenie jego negatywnych skutków na łódzkim rynku pracy.

Doradcy zawodowi wchodzi również w skład tzw. „ grupy interwencyjnej ”, która na wniosek pracodawcy spotyka się z pracownikami zwalnianymi z zakładu pracy w ramach zwolnień grupowych.

W 2003 roku spotkania zorganizowano m.in. w zakładach: „ UNI – FILM ” w Łodzi ul. Kasprzaka 7 / 9, Zakładzie Energetyki Ciepłej „ Ustronna ” w Łodzi, ul. Demokratyczna 114. W spotkaniach uczestniczyły ogółem 52 osoby.

Spotkania miały na celu przedstawienie:

- zasad funkcjonowania urzędu,
- możliwości szkolenia i przekwalifikowania,
- możliwości uzyskania pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Szczególne nacisk położono na usługi doradcze i pomoc psychologiczną, umiejętność dotarcia do informacji o wolnych miejscach pracy, analizie swoich możliwości, motywacji do podjęcia nowego zatrudnienia.

W miesiącu październiku 2003 roku doradcy zawodowi uczestniczyli w II Spotkaniu Kierowników placówek prowadzonych przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta, które odbyło się w Studziannej koło Inowłódza.

Doradcy poprowadzili warsztaty dla kierowników:

- schronisk dla bezdomnych,
- domów samotnej matki,
- jadłodajni dla ubogich.

Warsztaty odbyły się w dwóch grupach tematycznych (po 18 osób), obejmujących problematykę motywowania do wychodzenia z bezdomności i wypalenia zawodowego.

Tematyka warsztatów obejmowała zagadnienia podnoszące kompetencje osób zatrudnionych w schroniskach. Warsztaty umożliwiły uczestnikom zdobyć wiedzę na temat pracy z trudnym klientem, poznać znaczenie i skuteczność motywacji i odreagować stresy związane z pracą z osobami bezdomnymi.

Doradcy zawodowi nawiązali również współpracę z telewizją lokalną „ TOYA ”. Pracownicy referatu wraz z innymi specjalistami biorą udział w 2 – ch cyklicznych programach („ *Bez etatu* ”, i „ *Doradca* ”), realizowanych przez telewizję „ TOYA ”, które poprzez swoją tematykę poruszają problem bezrobocia.

Program „ *Bez etatu* ” obejmuje problematykę umiejętności zaprezentowania się pracodawcy i trudności w znalezieniu zatrudnienia przez osoby po 40 roku życia.

Program „ *Doradca* ” przedstawia sposoby efektywnego zaprezentowania się pracodawcy na rozmowie kwalifikacyjnej oraz aktywne metody poszukiwania pracy, jakie powinny wykorzystać osoby poszukujące zatrudnienia.

W / w programy obejmują swoją tematyką problem bezrobocia, ciesząc się jednocześnie dużą popularnością i oglądalnością wśród osób bezrobotnych

W trakcie trwania programów doradca zawodowy odpowiada na bieżąco na pytania telefoniczne widzów.

W miesiącu października doradca zawodowy z pracownikiem Działu Pożyczek, przeprowadzili dla żołnierzy zawodowych i pracowników służb cywilnych warsztaty w Jednostce Wojskowej Nr 4474 w Łodzi, ul. 6 –go Sierpnia 104.

Tematyką zajęć było:

- „ Zakładanie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej ”,
- „ Wybrane zagadnienia z zakresu psychologii sukcesu ”.

Pierwsze zajęcia podzielono na dwa bloki: *psychologiczny* i *informacyjny*.

W bloku *psychologicznym* omówiono:

- umiejętności jakimi powinni legitymować się przedsiębiorcy (przeprowadzono test „ Czy ja się do tego nadaję ”),
- elementy wspierające sukces,
- cechy jakie powinien mieć przedsiębiorca,
- dodatnie i ujemne strony rozpoczynania własnej działalności gospodarczej.

Blok *informacyjny* dotyczył:

- sektorów działalności firm,
- źródeł finansowania działalności gospodarczej (z tym pożyczek z Funduszu Pracy),
- rozpoczynania własnego biznesu (wymagane czynności omówione krok po kroku),
- zasad pisania biznes planu,
- instytucji doradztwa dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Na drugich zajęciach omówiono:

- emocje i sytuacje odrzucenia związane z utratą pracy (karuzela emocjonalna),
- sposoby radzenia sobie ze stresem (co to jest stres, rodzaje stresu),
- przesłanki sprzyjające odniesieniu sukcesu (cechy dobrego celu, etapy planowania),
- pozytywne myślenie,
- elementy twórczego myślenia,
- czynniki warunkujące utrzymanie pracy w środowisku cywilnym (komunikacja interpersonalna, asertywność, wartości cenione w środowisku pracy).

W zajęciach wzięło udział ogółem 36 osób, w tym 1 kobieta.

W 2003 roku w ramach aktywizacji zawodowej osób osadzonych w Zakładzie Karnym Nr 1 w Łodzi, ul. Beskidzka 57, odbywały się zajęcia Klubu Pracy. Pracownicy Referatu Poradnictwa Zawodowego przekazywali informacje na temat:

- funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy Nr 1,
- rozmowy kwalifikacyjnej,
- przygotowania aplikacji zawodowych,
- określenia wartości płynących z podjęcia pracy (ćwiczenia),
- rynku pracy – mechanizmów poszukiwania zatrudnienia.

W miesiącu grudniu doradcy zawodowi uczestniczyli w giełdzie pracy zorganizowanej przez Biuro Karier Wyższej Szkoły Kupieckiej, skierowanej do studentów. Doradca zawodowy udzielał informacji na temat:

- jakie formy pomocy proponowane są osobom bezrobotnym,
 - czy absolwenci szkół wyższych mają prawo do zasiłku,
 - jakie są organizowane formy szkolenia,
 - czym zajmuje się doradca zawodowy,
 - jak zaprezentować się pracodawcy podczas rozmowy kwalifikacyjnej,
 - jak zredagować dokumenty aplikacyjne.
-

Doradcy zawodowi poza standardowymi zajęciami, brali udział również w konferencjach. W miesiącu grudniu odbyła się konferencja w siedzibie Wyższej Szkoły Finansów i Informatyki im. Prof. Janusza Chechlińskiego dla studentów tej szkoły nt. „Wolontariat szansą zdobycia doświadczenia zawodowego”.

Na konferencji przedstawiono słuchaczom korzyści wynikające z podejmowania podczas studiów prac bezpłatnych, prac dorywczych, prac krótkoterminowych, które przyczyniają się do zdobycia doświadczenia zawodowego, będącym dużym atutem w przyszłych rozmowach z pracodawcami. Poparciem dla tego typu działań był odczyt doradcy zawodowego na temat „Każdy rodzaj zatrudnienia to praktyka zawodowa”.

Doradca zawodowy odpowiadał również na pytania z zakresu autoprezentacji na temat:

- w jaki sposób młody człowiek rozpoczynający poszukiwanie pracy powinien zaprezentować się pracodawcy,
 - jak przedstawić swoje umiejętności zawodowe,
 - czy praca w życiu szkoły i innych organizacjach pozaszkolnych to ważna informacja dla pracodawców.
-

Doradcy zawodowi organizowali również spotkania z uczniami ostatnich klas szkół średnich (w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 19 w Łodzi ul. Żeromskiego 115 oraz Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi ul. Przybyszewskiego 72 / 74).

Podczas spotkań udzielano informacji na temat: jak zaistnieć na rynku pracy i znaleźć zatrudnienie, zasad funkcjonowania urzędu pracy i formach pomocy udzielanych osobom bezrobotnym.

5.3. Programy rynku pracy.

W miesiącu lutym 2003 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy Nr 1 w Łodzi, utworzono Referat Programów Rynku Pracy, który zajmuje się opracowaniem projektów dotyczących programów rynku pracy.

W miesiącu marcu 2003 roku wdrożono do realizacji projekt „*Moja Gmina w Unii Europejskiej*”. Projekt był elementem realizacyjnym programu „Pierwsza Praca”. Polegał on na organizowaniu staży zawodowych w urzędach gminnych na terenie całego kraju. Przedmiotem stażu była organizacja kampanii informacyjnej przed referendum dotyczącym członkostwa w Unii Europejskiej.

Celem projektu było:

- zintensyfikowanie kampanii informacyjnej rządu na temat przyszłego członkostwa Polski w Unii Europejskiej,
- zwiększenie szans zatrudnienia bezrobotnych absolwentów o kierunku humanistycznym.

W ramach odbywanego stażu, absolwenci wykonywali zadania związane m.in. z:

- przybliżeniem społeczności lokalnym problematyki związanej z członkostwem Polski w Unii Europejskiej poprzez bezpośrednie kontakty z mieszkańcami dzielnicy w miejscu ich pracy, zamieszkania,
- informowaniem społeczności na temat ich przyszłego funkcjonowania po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej,
- informowaniem na temat referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

W ramach projektu programem objęto 12 absolwentów, miejscem odbywania stażu był Urząd Miasta Łodzi oraz delegatury:

- Łódź – Górna,
- Łódź – Widzew,
- Łódź – Śródmieście.

Program w ramach projektu zakończyło 8 absolwentów, zatrudnienie po zakończonym oraz przerwany stażu (z powodu zatrudnienia) podjęło 10 absolwentów.

Na łódzkim rynku pracy istnieją grupy osób, które ze względu na szczególnie uwarunkowania oceniane są przez pracodawców jako „mało atrakcyjni” (wiek, niskie kwalifikacje zawodowe, niski poziom wykształcenia, zwolnienie z zakładu karnego).

Wobec wymienionych warunków trudno jest tym osobom wrócić na rynek pracy, szczególnie w okresie, kiedy rynek ten przeżywa tak głęboki kryzys. Rosną wymagania pracodawców, zmienia się technika i organizacja pracy, koniecznością stają się m.in. uzupełnienie kwalifikacji, zmiana zawodu.

Niekorzystną cechą dla tych osób jest również okres długotrwałego pozostawania bez pracy. Dodatkowo przyczynia się do tego wiek, z racji którego jest im szczególnie trudno znaleźć zatrudnienie.

Grupa tych osób uważana jest przez pracodawców za mało efektywną, nieelastyczną, nie potrafiącą dostosować się do nowych wymogów i warunków rynku pracy.

Dział Strategii, Promocji i Analiz we współpracy z Działem Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego w 2003 roku wdrożył do realizacji 6 programów specjalnych.

Wyszczególnienie	Liczba utworzonych miejsc pracy
„ Szansa dla osób długotrwale bezrobotnych ” (program o charakterze adaptacyjno – zatrudnieniowym)	110
„ Gospodarz domu ” (program o charakterze zatrudnieniowym)	30
„ Opiekunka ” (program o charakterze zatrudnieniowym)	32
„ Nadzieja ” (program o charakterze szkoleniowo – zatrudnieniowym)	20
„ Aktywizacja zawodowa osób z wykształceniem wyższym ” (program zatrudnieniowy)	5
„ Reaktywacja zawodu konduktora – nowym miejscem pracy ” (program o charakterze zatrudnieniowym)	25
Ogółem:	222

„ Szansa dla osób długotrwale bezrobotnych ”

Celem programu było utworzenie nowych miejsc pracy dla 110 osób długotrwale bezrobotnych, u których zostało stwierdzone zagrożenie bytu rodziny, a którzy ze względu na niski bądź zdezaktualizowany poziom wykształcenia, brak kwalifikacji zawodowych nie potrafią samodzielnie sprostać wymaganiom rynku pracy w obecnych warunkach ekonomicznych i społecznych.

Program przyczynił się do:

- aktywizacji zawodowej osób skierowanych do pracy w ramach programu,
- wsparcia wyodrębnionej grupy ryzyka w procesie poszukiwania pracy,
- uzyskania referencji pracodawcy potwierdzających zdobycie umiejętności potrzebnych na konkretnym stanowisku pracy,
- przywrócenia uczestnikom programu pozytywnych postaw wobec pracy, a tym samym rozładowania napięcia psychicznego,
- poprawy sytuacji materialnej osób objętych programem oraz ich rodzin
- ograniczenia wydatków związanych z organizacją form pomocy finansowych i rzeczowych z funduszy Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej oraz innych organizacji związanych z polityką społeczną.

Dobór uczestników do programu został przeprowadzony z uwzględnieniem miejsc pracy, wymogów określonych przez partnerów w odniesieniu do poszczególnych stanowisk i planowanych przedsięwzięć oraz potrzeb zatrudnieniowych pojawiających się w toku współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

W programie udział wzięły:

- „GNOM ” Sp. z o.o - Łódź, ul. Techniczna 20,
- Ośrodek Aktywizacji Zawodowej i Szkoleń – Łódź, ul. Próchnika 5,
- Łódzki Zakład Usług Komunalnych - Łódź, ul. Nowe Sady 19,
- Zieleń Miejska Południe Sp. z o.o. – Łódź, ul. Konstantynowska 3 / 5,

- **Zieleń Miejska Północ Sp. z o.o** – Łódź, ul. Wojska Polskiego 83,
 - **Dom Pomocy Społecznej** - Łódź, ul. Narutowicza 114,
 - **Stowarzyszenie „Pomost”** – Łódź, ul. Zachodnia 34,
 - **Ogród Botaniczny** – Łódź, ul. Krzemieniecka 36 / 38,
 - **Schronisko dla Zwierząt** – Łódź, ul. Marmurowa 4,
 - **„Pogodna Jesień” Dom Pomocy Społecznej** – Łódź, ul. Dojazdowa 5 / 7,
 - **„VENITA” Fabryka Kosmetyków Sp. z o.o.** – Łódź, ul. Pojezierska 90 a.
-

„Gospodarz domu” - program dla osób zwolnionych z zakładów karnych długotrwale bezrobotnych, którzy ze względu na niski poziom wykształcenia i brak kwalifikacji zawodowych nie potrafią sprostać wymaganiom rynku pracy.

Aktywizacja tych osób poprzez program była zadaniem trudnym, ale wartym realizacji (*efektywność po zakończeniu programu była na poziomie 36,7 %*), przyczyniła się przede wszystkim do ukazania pozytywnego przykładu osobom osadzonym w zakładach karnych, zmniejszenia agresji wobec społeczeństwa oraz zwiększenia poczucia własnej wartości poprzez integrację społeczną i zawodową.

W programie udział wzięli:

- **Ośrodek Aktywizacji Zawodowej i Szkoleń** – Łódź, ul. Próchnika 5,
 - **P.P.H.U. „ASCOR”** – Łódź, ul. Północna 36,
 - **P.P.H.U. Ład** - Łódź, ul. 11 – go Listopada 37 / 32.
-

Wraz ze wzrostem bezrobocia zwiększa się także poziom bezdomności. Osoby bezdomne mimo podejmowanych wysiłków nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych, znaleźć zatrudnienie i usamodzielnąć się.

Wykluczenie społeczne stanowi jedno z największych wyzwań związanych z brakiem przystosowania do rynku pracy i bezrobocia. Do nasilania się zjawiska marginalizacji przyczynia się w dużym stopniu niechęć pracodawców do zatrudniania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Praca jest czynnikiem określającym miejsce człowieka w życiu społecznym, wpływa również na schemat jego organizacji. Szansą dla tych ludzi jest więc stworzenie nowych miejsc pracy w ramach programów specjalnych.

Wobec powyższego szczególnie nacisk położyliśmy na działania zmierzające do aktywizacji zawodowej tej grupy osób, zwiększenia ich mobilność zawodowej, a w efekcie wzrostu liczby osób podnoszących swoje kwalifikacje zawodowe oraz uzyskujących zatrudnienie.

„Nadzieja” program był przeznaczony dla 20 osób długotrwale bezrobotnych, zamieszkujących w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn im. Św. Brata Alberta.

Biorąc pod uwagę niski poziom wykształcenia i brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych grupy docelowej, przed podjęciem zatrudnienia osoby bezrobotne wytypowane do udziału w programie zostały przeszkolone na kursie pt. **„Dozorca”** w Zakładzie Doskonalenia Zawodowego w Łodzi, ul. Łąkowa 4.

Celem kursu było zapoznanie słuchaczy z wiedzą niezbędną do prawidłowego wykonywania obowiązków, związanych z pracą na stanowisku dozorczy w zakładach gospodarki mieszkaniowej, spółdzielniach lub wspólnotach mieszkaniowych.

Zakres wiedzy, który wynika z wykonywania obowiązków służbowych związanych z pracą gospodarza domu, dotyczy również wykonywania drobnych prac remontowych w budynku.

Wobec powyższego zakres szkolenia obejmował tematy dotyczące:

1. znajomości ogólnych zasad funkcjonowania instalacji, umożliwiające podjęcie działań zabezpieczających na wypadek awarii (odcięcie dopływu, zamknięcie głównych zaworów itp.),
2. umiejętności wykonywania następujących prac:
 - *roboty hydrauliczne*: usuwanie zatkania przewodów odpływowych od urządzeń sanitarnych do pionów zbiorczych, likwidacja drobnych przecieków wody (wymiana uszczelek), zakładanie i wymiana kranów, baterii, zlewów itp.,
 - *roboty ślusarskie*: pasowanie i wymiana zamków drzwiowych i meblowych, zasuw, naprawa okuć okiennych, drzwiowych, meblowych, dorabianie kluczy, wbijanie kołków i gwoździ w ściany z prefabrykatów,
 - *roboty stolarskie*: pasowanie stolarki okiennej i drzwiowej, szklenie małych okien, lufcików, okienek piwnicznych (z zachowaniem zasad bhp.),
 - *zewnętrzne roboty kanalizacyjne*: usuwanie zanieczyszczenia w osadnikach oraz kratkach, wpustkach podłogowych i piwnicznych, zamykanie i konserwacja rewizji, sprawdzanie z zewnątrz studzienek rewizyjnych,
 - *pielęgnacja terenów zielonych*: sadzenie roślin jednorocznych, bylin, przygotowywanie rabat, stosowanie nawozów, znajomość ochrony roślin, umiejętność posługiwania się narzędziami ogrodniczymi, w tym kosiarką spalinową,
 - *prace sanitarno – porządkowe*: zasady dezynfekcji i deratyzacji, umiejętność doboru i posługiwania się środkami chemicznymi,
3. znajomości zagadnień ochrony przeciwpożarowej budynków oraz zasad BHP, a także zasad postępowania w przypadku powstania pożaru i awarii w budynku i posługiwanie się podręcznym sprzętem gaśniczym.

W programie udział biorą:

- Ośrodek szkoleniowy – **Zakład Doskonalenia Zawodowego** – Łódź, ul. Łąkowa 4,
- **Usługi Wnętrzarskie, Utrzymywanie Zieleni** – **Z. Gierańczyk Zakład Pracy Chronionej** – Łódź, ul. Deotymy 3,
- **KLIF Sp. z o.o. Zakład Pracy Chronionej** – Wrocław, ul. Otwarta 3 / 5

(wyk. usługi związane ze sprzątnięciem powierzchni zewnętrznych i wewnętrznych nieruchomości na podstawie umowy z Zarządem Wspólnoty Mieszkaniowej – Administracja Nieruchomości Łódź – Polesie „ Zielony Rynek ” w Łodzi, Pl. Barlickiego 11)

„ **Opiekunka** ” - skierowany był do bezrobotnych kobiet, które posiadały doświadczenie w zawodzie opiekunki lub zdobyły ten zawód w drodze przeszkolenia (wobec zainteresowania podjęciem pracy, aneksem zwiększono liczbę uczestników tylko do 32 osób - z powodu wyczerpania limitu przyznaných środków).

Wyłonienie kandydatek do programu (opierając się o informacje Działu Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego) nastąpiło w wyniku bezpośrednich rozmów pracowników Referatu Programów Rynku Pracy z bezrobotnymi kobietami, (pielęgniarzkami oraz opiekunkami).

Ogółem wezwano 44 kobiety, w tym:

- 32 kobiety zarejestrowane w zawodzie pielęgniarki,
- 12 kobiet z doświadczeniem w zawodzie opiekunki lub po przeszkoleniu.

W trakcie naboru 43,8 % pielęgniarek napisało oświadczenie, odmawiając podjęcia zatrudnienia. Decyzje odmowy podjęcia pracy motywowały m.in.:

- niskimi zarobkami, pracą w systemie zmianowym, wysiłkiem fizycznym, dalekim dojazdem do pracy, zbyt przygnębiającą pracą przy osobach starszych i chorych,
- wychowaniem dziecka w wieku szkolnym a pracą w systemie zmianowym,
- złym stanem zdrowia dziecka lub wychowywaniem dziecka niepełnosprawnego, posiadaniem zbyt wysokimi uprawnień zawodowych w stosunku do wymaganych w proponowanym zatrudnieniu,
- kontynuowaniem dalszej nauki,
- wolontariatem w szpitalu.

oraz brakiem możliwości (poprzez proponowane zatrudnienie) uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu.

Partnerami w realizacji programu specjalnego byli:

- **Dom Pomocy Społecznej** - Łódź, ul. Narutowicza 114,
- **5 Dom Pomocy Społecznej** – Łódź, ul. Podgórna 2 / 14,
- **Polski Komitet Pomocy Społecznej Łódź - Śródmieście** - Łódź, ul. Żeromskiego 54
- **SERCE Agencja Usługowo – Opiekuńcza** – Łódź, ul. Łagiewnicka 54 / 56,
- **3 Dom Pomocy Społecznej** – Łódź, ul. Rojna 15,
- **Dom Pomocy Społecznej „Pogodna Jesień ”** Łódź, ul. Dojazdowa 5 / 7,
- **6 Dom Pomocy Społecznej** – Łódź, ul. Złotnicza 10,
- **Dom Pomocy Społecznej dla Przewlekłe Chorych** – Łódź, ul. Ciołkowskiego 2.

Zakłady pracy, które wykazały się najwyższym procentem zatrudnienia po zakończeniu programów to:

- „GNOM ” Sp. z o.o (Łódź, ul. Techniczna 20)	- 100,0 %
- 6 Dom Pomocy Społecznej (Łódź, ul. Złotnicza 10)	- 100,0 %
- Ośrodek Aktywizacji Zawodowej i Szkoleń (Łódź, ul. Próchnika 5)	- 62,5 %
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Łódź – Śródmieście
(Łódź, ul. Żeromskiego 54)	- 66,7 %
- P.P.H.U. Ład (Łódź, ul. 11 – go Listopada 37 / 32)	- 50,0 %
- „ VENITA ” Fabryka Kosmetyków Sp. z o.o. (Łódź, ul. Pojezierska 90 a)	- 46,6 %
- 5 Dom Pomocy Społecznej (Łódź, ul. Podgórna 2 / 14)	- 33,3 %
-

Programy specjalne rozpoczęte w 2003 r. których realizacja zakończy się w 2004 r.

„ Aktywizacja zawodowa osób z wykształceniem wyższym ” – program jest skierowany do osób bezrobotnych, które utraciły status absolwenta, przechodząc do grupy osób długotrwale bezrobotnych.

Niniejszy program powinien przyczynić się do zdobycia doświadczenia zawodowego, praktycznego wykorzystania wiedzy nabytej w trakcie edukacji oraz skonfrontowania jej z wymogami rynku pracy.

„ Reaktywacja zawodu konduktora – nowym miejscem pracy ” – program o charakterze zatrudnieniowym, którego celem było utworzenie 50 miejsc pracy (25 bezrobotnych z każdego urzędu pracy w Łodzi) dla osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych długotrwałym bezrobociem oraz bezrobotnych z grup

wysokiego ryzyka kierowanych przez MOPS, mieszczących się w przedziale wiekowym 23 – 58 lat, nie potrafiących samodzielnie sprostać wymaganiom rynku pracy w obecnych warunkach ekonomicznych i społecznych.

Program w swoim założeniu ma się przyczynić do:

- aktywizacji zawodowej osób kierowanych do pracy w ramach programu,
- wsparcia wyodrębnionej grupy ryzyka w procesie poszukiwania pracy,
- poprawy sytuacji materialnej osób objętych programem oraz ich rodzin.

W ramach programów przedakcesyjnych Phare finansowanych na zasadach dotacji, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, zaakceptowała i przyznała dotację na projekt „**Niepełnosprawni – Pełnoprzedsiębiorczy**”.

Projekt jest koordynowany przez Biuro Obsługi Inicjatyw Europejskich Sp. z o.o. w Łodzi, współfinansowany z dotacji Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na inicjatywę rozwoju przedsiębiorczości, we współpracy z Powiatowymi Urzędami Pracy, Urzędem Miasta Łodzi, Rzecznikiem Osób Niepełnosprawnych, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Uprawnieni do uzyskania dotacji w ramach konkursu były osoby, które spełniały wszystkie następujące kryteria:

- osoby niepełnosprawne,
- osoby pełnoletnie (ukończony 18 rok życia),
- osoby zdolne do podjęcia działalności gospodarczej,
- osoby zarejestrowane jako bezrobotne w Powiatowych Urzędach Pracy Nr 1 i Powiatowym Urzędzie Pracy Nr 2 w Łodzi,
- złożyły wniosek o pożyczkę na rozpoczęcie działalności gospodarczej do Powiatowego Urzędu Pracy i otrzymały decyzję o jej przyznaniu.

Celem projektu było:

- pobudzenie przedsiębiorczości wśród osób niepełnosprawnych, które w ramach reintegracji z rynkiem pracy, planują rozpocząć własną działalność gospodarczą,
- wzmocnienie wśród grupy docelowej poczucia możliwości zmiany dotychczasowego życia.

Projekt zawierał dwa elementy: przyznania grantów dla najciekawszych pomysłów na własną firmę oraz utworzenie punktu doradztwa dla osób, które otrzymają pożyczki na „własny biznes”.

(Udzielanie poradnictwa dotyczącego rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, będzie realizowane w punkcie darmowych porad, przez Biuro Obsługi Inicjatyw Europejskich, rozpocznie się ono od pierwszego dnia trwania konkursu i będzie dostępne dla tych osób, których wnioski o otrzymanie pożyczki zostały rozpatrzone pozytywnie w okresie trwania konkursu.

Doradztwo osobom niepełnosprawnym bezrobotnym podczas zakładania własnej firmy będzie również trwało po dacie zamknięcia konkursu w odniesieniu do zdefiniowanej powyżej grupy osób w zakresie porad: prawnych i marketingowych)

W miesiącu listopadzie nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu, wyłoniono 3 laureatów, którym przyznano granty w wysokości od 4.000 do 6.000 zł.

6. REALIZACJA AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU.

W okresie od 01.01.2003 r. do 31.12.2003 r.			
Wyszczególnienie	Liczba zawartych umów (wniosków)	Liczba uruchomionych miejsc pracy	Liczba osób objętych zatrudnieniem (z rotacją)
roboty publiczne	33	354	485
prace interwencyjne	296	770	697
programy specjalne (patrz str. 31)	27	221	294
refundowane zatrudnienie absolwentów	68	130	149
staże absolwenckie	454	1.498	1.497
Ogółem:	878	2.973	3.122

Wyszczególnienie	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, która ukończyła szkolenie	Liczba udzielonych pożyczek	Liczba uruchomionych miejsc pracy
pożyczki - dz. gosp.*	X	X	38	X
pożyczki na dmp. *	X	X	14	68
szkolenia	3.154	3.061	X	X

* pożyczki nie dotyczą osób niepełnosprawnych

Prace interwencyjne.

W ramach prac interwencyjnych zorganizowano ogółem **770 miejsc pracy**. Największą liczbę miejsc pracy uruchomiono dla:

- pracowników administracyjno – biurowych - 21,6 %,
- pracowników pomocniczych i robotników - 21,2 %.

Jednocześnie 57,2 % stanowisk pracy zorganizowano w zawodach: inżyniera włókiennika, magazyniera, stolarzy meblowych, mechanika pojazdów samochodowych, sprzedawców, portiera, kucharza, malarzy budowlanych, fryzjerów, elektromonterów itd.

Zakłady pracy, które zorganizowały największą liczbę miejsc pracy (32,0 %):

- **Urząd Miasta Łodzi** - 15,9 %,
- **Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.** - 5,2 %,
- **Ośrodek Aktywizacji Zawodowej i Szkoleń** - 3,9 %
- **Łódzka Agencja Ochrony Mienia SECURITY SERVICE** - 3,6 %,
- **Zakład Usług Komunalnych** - 3,4 %,

Zakłady pracy, które zatrudniły największą liczbę osób po zakończeniu programu w 2003 roku:

- **SAM – SCAN Sp. z o.o** - 100,0 %,
- **STRUG PPHU SJ** - 77,8 %,
- **Łódzka Drukarnia Dzielowa** - 66,7 %,
- **Drewno Sp. z o.o. Firma Handlowa** - 62,5 %.

Refundowane zatrudnienie absolwentów.

W 2003 roku uruchomiono **130 miejsc** w ramach refundowanego zatrudnienia absolwentów. Najwięcej stanowisk pracy (52,3 %) zorganizowano dla:

- pracowników pomocniczych i robotników - 33,1 %,
- kelnerów – bufetowych - 7,7 %,
- sprzedawców - 7,7 %,
- monterów - 3,8 %.

Pozostałe umowy podpisano na zorganizowanie stanowisk pracy w zawodach: laboranta, elektromontera, technika farmacji, magazyniera, farmaceuty, informatyka, psychologa, sekretarki, kierowcy samochodu ciężarowego.

Największą liczbę miejsc pracy (36,2 % w stosunku do ogółu uruchomionych) zorganizowały zakłady:

- **POLLENA - EWA S.A. - Fabryka Kosmetyków** - 23,1 %,
- **HORT – CAFE PHU** - 7,7 %,
- **PIWI – FEMMA PPH** - 5,4 %.

Staże absolwenckie.

W ramach staży uruchomiono ogółem **1.498 miejsc**. Z ogółu podpisanych umów:

- 49,4 % zawarto dla pracowników administracyjno – biurowych,
- 15,9 % dla pracowników pomocniczych,
- 34,7 % podpisano na utworzenie stanowisk pracy w zawodach: informatyka, psychologa, plastyka, sekretarki, operatora ciągu pralniczo – susz. montera urządzeń i instalacji, pielęgniarza zwierząt, ogrodnika, bibliotekarza, sprzedawcy, kosmetyczki, kasjera, laboranta, technika farmacji, nauczyciel przedszkola itd.

Zakłady, które zorganizowały największą liczbę miejsc to: Urząd Miasta Łodzi, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi, PKO BP VI Oddział Łódź, ZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Pożyczki (nie dotyczy osób niepełnosprawnych).

W 2003 roku udzielono ogółem **52 pożyczki**, w tym:

- 38 pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 14 pożyczek na zorganizowanie 68 dodatkowych miejsc pracy.

W ramach udzielonych pożyczek, osoby bezrobotne podjęły działalność:

- w *branży usługowej* – (masaż relaksujący, sauna, solarium, kosmetyczne, transportowe, gastronomiczne, usługi internetowe, fotograficzne, mała poligrafia, kwiaciarnia, szkolenie kierowców, remontowo-budowlane, stolarskie, cyklinowanie, magiel-prasownia),
- w *branży handlowej* – (artykuły mięsno-wędliniarskie i garmazeryjne, spożywczo-przemysłowe, spożywcze, kwiaciarnia, materiały budowlane),
- w *branży produkcyjnej* – (produkcja żywca króliczego, przetwórstwo tworzyw sztucznych).

W ramach udzielonych pożyczek na zorganizowanie dodatkowych miejsc pracy, zostały utworzone stanowisko pracy dla:

- specjalisty ds. marketingu,
- konsultanta ds. informatyki,
- pracownika obsługi kredytów,
- lakiernika samochodowego,
- blacharza,
- hydraulika,
- kierowcy - mechanika,
- robotnika budowlanego,
- tkaczy,
- kierowcy,
- fizjoterapeuty,
- sprzedawcy,

Szkolenia.

Poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe mają ogromne znaczenie na rynku pracy. Szanse na znalezienie i utrzymanie zatrudnienia zwiększają się wraz ze wzrostem kwalifikacji zawodowych i poziomu wykształcenia. W związku z tym efektywny i dobrze funkcjonujący system szkoleń przyczynia się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa osób bezrobotnych, wyposaża je w umiejętności radzenia sobie w sytuacji zmiennego lokalnego rynku pracy.

Celem szkoleń jest przywrócenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez kompleksowe szkolenie ukierunkowane na rozbudzenie motywacji do zdobycia nowych kwalifikacji i wyrównanie poziomu wiedzy podstawowej, umożliwiającej podjęcie nauki, zmianę postaw bezrobotnych z pasywnych na aktywne, zainspirowanie do czynnego poszukiwania pracy w nowym, poszukiwanym na rynku pracy zawodzie.

Powiatowy Urząd Pracy Nr 1 kładzie szczególny nacisk na rozwój systemu szkoleń, ukierunkowany na podnoszenie wiedzy i kwalifikacji, szczególnie dorosłych osób bezrobotnych, wynikający ze zmieniających się potrzeb społeczno – gospodarczych.

Referat ds. Szkoleń funkcjonujący w Dziale Rynku Pracy, we współpracy z Działem Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego, określa kierunki szkoleń zgodnie z potrzebami zmieniającego się rynku pracy.

W 2003 roku organizowaliśmy szkolenia m.in. w zakresie:

- ⇐ budowy i instalacji sieci komputerowych,
- ⇐ składania i konserwacji komputerów,
- ⇐ technologii internetowych, projektowanie stron www,
- ⇐ komputer w biurze, grafika użytkowa,
- ⇐ komputerowych programów wspomagających pracę księgowości,
- ⇐ zarządzania nieruchomościami oraz pośrednictwa w obrocie nieruchomościami,
- ⇐ pracownika ds. kadrowo – płacowych z obsługą komputera,
- ⇐ rachunkowości i finansów,
- ⇐ kursu księgowości I, II, i III stopnia,

- ⇐ doksztalcania kierowców wykonujących transport drogowy oraz przewożących materiały niebezpieczne,
- ⇐ uprawnień elektroenergetycznych,
- ⇐ operatora wózków wysokiego składowania,
- ⇐ systemów wspomagających sprzedaż w handlu detalicznym,
- ⇐ obsługi sprzętu magazynowego,

Wychodząc naprzeciw nowym warunkom, jakie zafunkcjonują na rynku pracy po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, organizowane były szkolenia m.in. w zakresie:

- ⇐ zarządzania zasobami ludzkimi w aspekcie standardów Unii Europejskiej,
- ⇐ aplikanta opracowywania projektów z funduszy Unii Europejskiej,
- ⇐ pracownika administracyjnego w strukturach Unii Europejskiej,
- ⇐ konsultanta firmy do spraw pozyskiwania funduszy dla małych i średnich przedsiębiorstw,
- ⇐ pracownika do spraw urzędowego obiegu dokumentów w Unii Europejskiej,
- ⇐ specjalisty ds. zarządzania zasobami ludzkimi w procesie integracji europejskiej.

W 2003 roku wdrożyliśmy do realizacji program specjalny o charakterze szkoleniowo – zatrudnieniowym. Program skierowany był do osób długotrwale bezrobotnych, mieszkających w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn im. Św. Brata Alberta w Łodzi.

Objęcie zatrudnieniem w ramach programu – po ukończonym szkoleniu, pozwoliło na zwiększenie ich mobilności zawodowej, poprzez podniesienie kwalifikacji zawodowych a tym samym nastąpiło zmniejszenie zjawiska marginalizacji, które w dużym stopniu powoduje niechęć pracodawców do zatrudniania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (patrz str. 31).